

به نام خدا

| ۱۳۹۵

نگارش فارسی

پنجم دبستان

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب: **نگارش فارسی پنجم دبستان - ۴۹/۱۱**

پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: پریچهر جبلی‌آده، علیرضا چنگیزی، حاتم زندی، محمد رضاسرشار،
محمد رضا سنگری، اسدالله شعبانی، عبدالعظيم کریمی، زهرا السادات موسوی، شهین نعمت‌زاده
و عباسعلی وفایی (اعضای شورای برنامه‌ریزی)
فریدون اکبری شلدره، نازیلا بهروان و مهتاب میرایی آشتیانی (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی: لیدا نیک‌روشن (مدیر امور فنی و چاپ) - مجید ذاکری یونسی (مدیر هنری) -
جواد صفری (طراح گرافیک، طراح جلد) - نوشین رستمی (صفحه‌آرا) - ثنا حسین پور، سیاوش ذوق‌فاریان
و بهزاد قریب (تصویرگر) - کامران انصاری (طراح خط رایانه‌ای) - زهرا ایمانی نصر، مریم جعفر علیزاده،
فاطمه صغیری ذوق‌فاری، فاطمه پژشکی، احمد رضا امینی، حمید ثابت کلاچاهی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره‌ی ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۰۹۱۱۶۱-۸۸۸۳، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

ناشر: اداره‌ی کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
چاپخانه: شرکت افست «سهامی عام» (www.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۵

برای دریافت فایل pdf کتاب‌های درسی به پایگاه کتاب‌های درسی به نشانی www.chap.sch.ir و
برای خرید کتاب‌های درسی به سامانه فروش و توزیع مواد آموزشی به نشانی www.irtextbook.ir یا
www.irtextbook.com مراجعه نمایید.

کلیهی حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و
پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های
مجازی، نمایش، اقتباس، تلحیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر
شکل و نوع بدون کسب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ISBN 978-964-05-2434-3

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۴۳۴-۳

سروهای سرفراز آمدند

عاشقان به پیشواز آمدند

تا تو ای بهار تازه آمدی

مثل رودخانه‌های پرخوش

*****

باغها بهار شد زبوی باد

آفتاب را به دشت هدیه داد

دسته دسته گل شکفت در زمین

آسمان برای چشم روشنی

«فهرست»

فصل چهارم: نام آوران

- درس نهم: نام آوران دیروز، امروز، فردا
 درس دهم: نام نیکو
 درس یازدهم: نقش خردمندان
 درس دوازدهم: درس آزاد (فرهنگ بومی ۲)

فصل پنجم: راه زندگی

- درس سیزدهم: روزی که باران می‌بارید
 درس چهاردهم: شجاعت
 درس پانزدهم: کاجستان
 درس شانزدهم: وقتی بوعلی، کودک بود
 درس هفدهم: کار و تلاش

فصل ششم: علم و عمل

پیشگفتار

فصل اول: آفرینش

- درس اول: تماشاخانه
 درس دوم: فضل خدا

فصل دوم: دانایی و هوشیاری

- درس سوم: رازی و ساخت بیمارستان
 درس چهارم: بازارگان و پسران
 درس پنجم: چنار و کدوین

فصل سوم: ایران من

- درس هفتم: درس آزاد (فرهنگ بومی ۱)
 درس هشتم: دفاع از میهن

پیشگفتار: سخنی با آموزگاران محترم

خدای حکیم و دانای مهریان را سپاس می‌گوییم که ما را به مسیر تعلیم و تربیت این کشور راهنمایی فرمود و به ما فرصت داد تا بتوانیم گامی دیگر در بهسازی و تألیف کتاب‌های درسی برداریم.

کتابی که پیش روی شما همکاران گرامی گشوده شده، حلقه‌ی میانی از زنجیره‌ی دوره‌ی دوم ابتدایی است. دوره‌ی اول ابتدایی، سه سال نخست (اول تا سوم) و دوره‌ی دوم، سه سال دوم (چهارم تا ششم) ابتدایی را دربر می‌گیرد. بنابراین ساختار و محتوای فارسی پایه‌ی پنجم از سویی با پایه‌ی چهارم و پایه‌های پیش از آن، و از سوی دیگر با پایه‌ی ششم و بالاتر باید پیوستگی و همخوانی داشته باشد. در سازماندهی ساختار و تدوین محتوا، تلاش کردہ‌ایم این هماهنگی و نظام پیوستاری را حفظ کنیم.

درک این انسجام درونی برنامه و کشف پیوستگی‌های عناصر سازه‌ای آن، آموزش را به مسیر درست می‌کشاند و فرایند یاددهی – یادگیری را نیز معنادارتر می‌سازد. به همین سبب از همکاران ارجمند درخواست می‌شود، پیش از آغاز آموزش، همه‌ی کارافزارهای (بسته‌ی) آموزشی را تهیه و مطالعه فرمایند و پس از شناخت اهداف آموزشی هر یک از اجزا و تشخیص ارتباط میان آنها، تدریس را آغاز نمایند.

این کتاب از دو پنهانی اصلی زبان آموزی (مهارت‌های خواندن و مهارت‌های نوشتن)، به پنهانی مهارت‌های نوشتاری و مکتوب زبان فارسی اختصاص دارد. در اینجا هدف ما این است که دانش آموزان آنچه را در پنهانی مهارت‌های شفاهی یا خوانداری زبان از کتاب فارسی، دیده، خوانده، شنیده و آموخته‌اند و درباره‌ی آنها اندیشیده‌اند؛ اکنون بتوانند همان‌ها را بنویسند.

در آموزش باید به این درهم تنیدگی مهارت‌ها و تأثیر دو سویه‌ی یادگیری آنها توجه داشته باشیم و برای رشد سطح یکی، از پیشرفت و توانایی‌های دیگری بهره بگیریم. دانش آموزی که خوب می‌خواند و درک درستی از خوانده‌ها دارد، اما در تبدیل خوانده‌ها به نوشته، ناتوان است؛ باید با تکیه بر توانایی او به درمان ناتوانی بپردازیم. البته تشخیص آسیب‌ها و به کارگیری شیوه‌ی

مناسب برای رشد سطح یادگیری و تقویت مهارت‌ها، از ظرفات‌های هنر معلمی است. بر پایه‌ی آنچه گفته شد و با توجه به اصول حاکم بر برنامه‌ی درسی زبان‌آموزی و برای تحقق اهداف مورد نظر آن، محتوای این کتاب، در بخش‌های زیر، سازمان‌دهی شده است:

اما و واژه‌آموزی یا دانش زبانی: این بخش به تقویت بازشناسی و کاربست شکل درست

نشانه‌ها و ساخت کلمه در نوشتن، و تمرین و تثبیت آموخته‌های مربوط به دانش زبانی، اختصاص دارد.

درک متن: در این قسمت، هدف این است که توانایی درک و میزان فهم دانش‌آموزان از

متن‌های خوانده شده، تقویت گردد. برای رشد درک و دریافت، چند گام (خوانش متن، ایجاد فرصت برای تفکر، تمرین و تکرار و پاسخ به پرسش‌ها) پیش‌بینی شده است تا دانش‌آموزان را از سطح ساده و دریافت اطلاعات آشکار متن به لایه‌های زیرین و سطوح عمیق‌تر درک متن، هدایت نماید.

نگارش (تصویرنویسی و انشا): فعالیت‌های این بخش، با هدف تقویت مهارت نوشتن،

طرّاحی شده‌اند. این قسمت از کتاب، در حقیقت، جلوه‌گاه اصلی توانایی نوشتاری دانش‌آموزان است.

از راه نوشه‌های دانش‌آموزی در این بخش، می‌توان به میزان یادگیری و درک فراگیران از آموزه‌های کتاب فارسی و دیگر درس‌ها پی برد.

در نوشتن از ظرفیت تصویر برای پرورش گفتار و نوشتار، بهره گرفته‌ایم و با شگردهایی همچون دقّت در جزئیات، مقایسه‌ی پدیده‌ها، نوشتن تفاوت‌ها و همانندی‌ها، تبدیل شعر به نوشه‌های ساده و... این برنامه را در فارسی پنجم تداوم بخشیده‌ایم.

نکته‌ی شایسته‌ی تأمل، این است که هر موضوع نگارشی با چند راهکار همراه شده است که در آموزش و ارزشیابی باید مورد توجه قرار گیرد. این راهکارها با عنوان «توجه» تدوین گردیده است.

هنر و سرگرمی و جمع‌بندی آموخته‌ها (فقط پایان فصل‌ها): بخش هنر و سرگرمی، پایان دهنده‌ی

فصل کتاب و تمرینی با هدف جمع‌بندی و مرور آموخته‌های است؛ هم جنبه‌ی هنری و حس زیبایی‌شناختی را تقویت می‌کند و هم فرصتی برای بازی‌های زبانی فراهم می‌سازد. این فعالیت‌ها در قالب بازی و یادگیری به گونه‌ای طراحی شده‌اند که پاسخ دادن به آنها دانش‌آموزان را غیرمستقیم به بازخوانی و یادآوری آموخته‌ها می‌کشاند.

گروه زبان و ادب فارسی

دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

فصل اول

آفريش

درس اول : تماشاخانه

درس دوم: فضل خدا

نماشاخانه

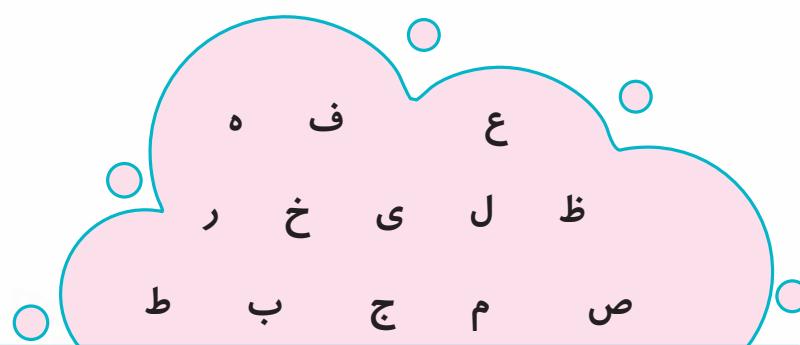
درس اول

املا و واژه‌آموزی

۱ جمله‌هایی را که در آنها یکی از واژه‌های «لطیف»، «طبیعت» و «محکم» به کار رفته است، بنویسید.

۲ با حروف در هم ریخته‌ی زیر کلمه‌هایی بسازید که ارزش املایی داشته باشند.

۳

شش واژه‌ی مخالف یا متضادِ هم بنویسید و آنها را دو به دو در یک جمله به کار ببرید.

جمله	واژه‌ها	

درگ متون

جاهاي خالي را با يكى از نشانه‌های ربط «اما، ولی، چون، زیرا، سپس، بعد» پر کنيد.

۱ مسعود کاغذ و قلم را از احمدآقا گرفت ..... نمی‌دانست از کجا شروع کند و چه بنویسد.

۲ کوه‌ها منبع خیر و برکت هستند ..... هزاران چشمۀ از دل آنها می‌جوشند.

۳ ..... به خداوند اعتماد دارم، تمام سختی‌های زندگی را تحمل می‌کنم.

۴ استفاده از وسایل نقلیه‌ی موتوری، رفت و آمد را آسان کرده است ..... مشکلاتی را هم ایجاد می‌کند.

۵ متن درس تماشاخانه را با دقّت بخوانید، ..... به سؤالات آن پاسخ دهید.

۶ ..... می‌توانی با استفاده از کتاب‌ها و نقل قول‌ها درباره‌ی آداب و رسوم محلّ زندگی خود، بنویسی ..... برای آن یک عنوان مناسب انتخاب کنی.

۷ ..... گل‌ها را خیلی دوست داشت، تصمیم گرفت از این راه جانشینی برای خود انتخاب کند.

۱ با توجه به تصویر، کارهای زیر را انجام دهید:

۲ از تصویرها، موضوعی برای نوشتن انتخاب کنید.

۳ دربارهٔ موضوع انتخاب شده، دو بند بنویسید.

موضوع:

--

A small, light blue circular icon containing a dark blue stylized leaf or flower symbol.

یکی از صدایهای زیر را در ذهنتان مجسم کنید و دربارهٔ آن یک بند بنویسید.

■ صدای آبشار ■ صدای به هم خوردن برگ‌ها ■ صدای زنبور

موضع:

توجّه:

به جزئیات تصویر یا موضوع شنیداری (مانند صدا، رنگ، شکل، اندازه، جهت، نور، لطافت و....)، خوب دقت کنید.

 موضوعی را که به آن علاقه‌مند هستید، برای نوشتن، انتخاب کنید.

جزئیاتی را که در تصویر دیده‌اید یا در صدا شنیده‌اید، در نوشته‌ی خود بیاورید.

نشانه‌های نگارشی را در جای مناسب به کار بگیرید.

درس دوم

فضل خدا

املا و دانش زبانی

۱ کلمه های زیر را با حروف مناسب کامل کنید.

... م ... م ...

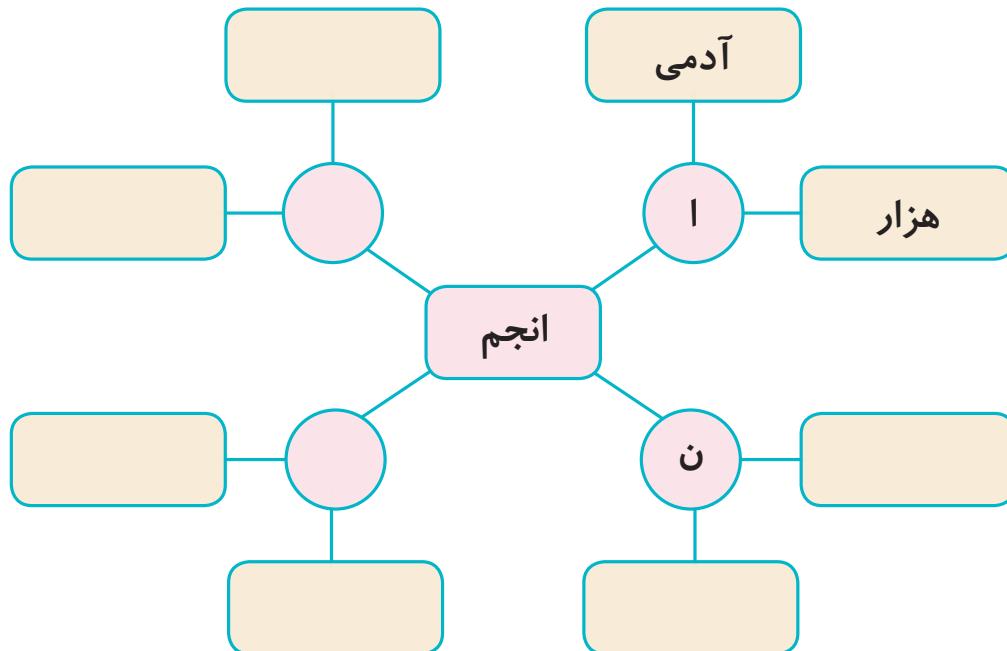
ت ... ير

تو ... يد

ف ... ل

۲

ابتدا حروف کلمه‌ی نوشته شده را جدا کنید، سپس مانند نمونه برای هر حرف، دو واژه بنویسید.

۳

در متن درس، واژه‌هایی را که آهنگ یکسانی دارند، پیدا کنید و بنویسید.

نمونه: شمار، هزار، نهار

درک متن

۱

با توجه به متن حکایت «درخت گردکان»، جمله‌های زیر را به ترتیب شماره‌گذاری کنید.

- زیر سایه‌ی درخت گردوبی دراز کشید و به فکر فرو رفت.
- ناگهان گردوبی از شاخه جدا شد و به پیشانی اش خورد.
- پیش خود گفت: «چرا خدا خربزه را روی بوته و گردو را روی درخت به این بزرگی آفریده است».
- مرد، خسته و تسنه با الاغش به یک جالیز خربزه رسید.
- بی درنگ خدا را شکر کرد و فهمید که هیچ کار خدا بی حکمت نیست.

یک کتاب داستان انتخاب کنید؛ آن را بخوانید و سپس رویدادهای آن را به ترتیب، بنویسید.

نام داستان : .....

شخصیت‌ها:

زمان:

مکان:

رویدادها:

شعر «رقص باد، خندهی گل» را به صورت داستان، بنویسید.

موضوع:

توجه: در تبدیل کردن شعر به قصه، نکات زیر را رعایت کنید.

موضوع اصلی شعر و شخصیت‌های آن را حفظ کنید.

زمان و مکان رویدادها را بیان کنید.

در بیان رویدادها، جزئیات را دقیق بنویسید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

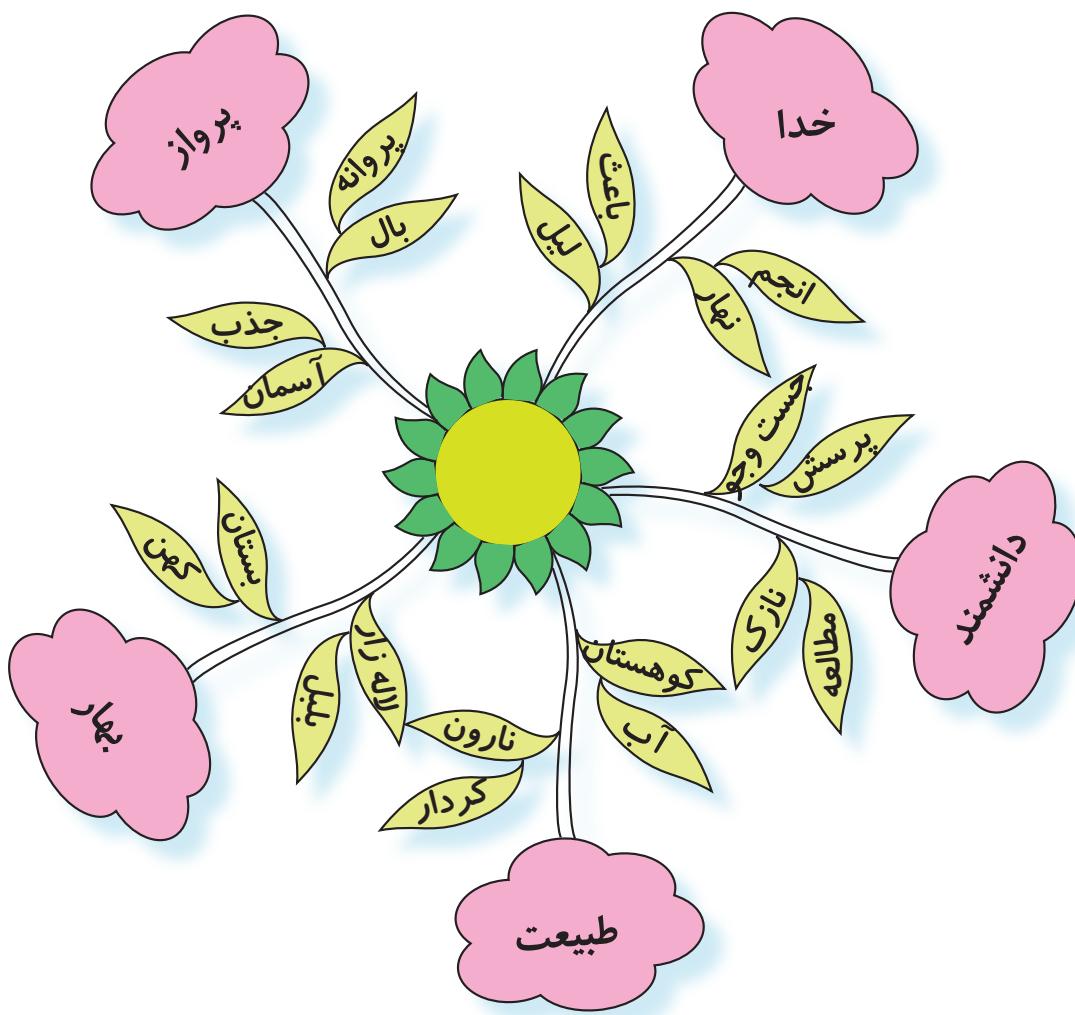
گل بخند بر سر گل بوته ها پر کند بوی خوش گل، باع را

باز می آید پرستو نگه خوان باز می سازد در اینجا آشیان

جاھای خالی را با نشانه‌های (، : . ؟ ! « ») پر کنید.

پرنده‌ی کوچک و زیبا ناگهان به زبان آمد و گفت ... ای باغبان مهریان که با درخت‌ها
مهریانی ... مرا خوب نگاه کن ... بین چقدر کوچکم ... من گوشت زیادی ندارم که تو
بخواهی کبابش کنی و بخوری ... همه‌ی تن من پر و بال است ... با استخوان‌های ریز ... من
حتّی یک لقمه‌ی کوچک هم برای تو نمی‌شوم ... چرا می‌خواهی مرا بخوری ...

۳ در هر گروه، یک واژه با بقیه فرق دارد. دور آن را خط بکشید.

فصل دوم

دانایی و هوشیاری

درس سوم: رازی و ساخت بیمارستان

درس چهارم: بازدگان و پسران

درس پنجم: چنار و کدوئن

رازی و ساخت پیمارستان

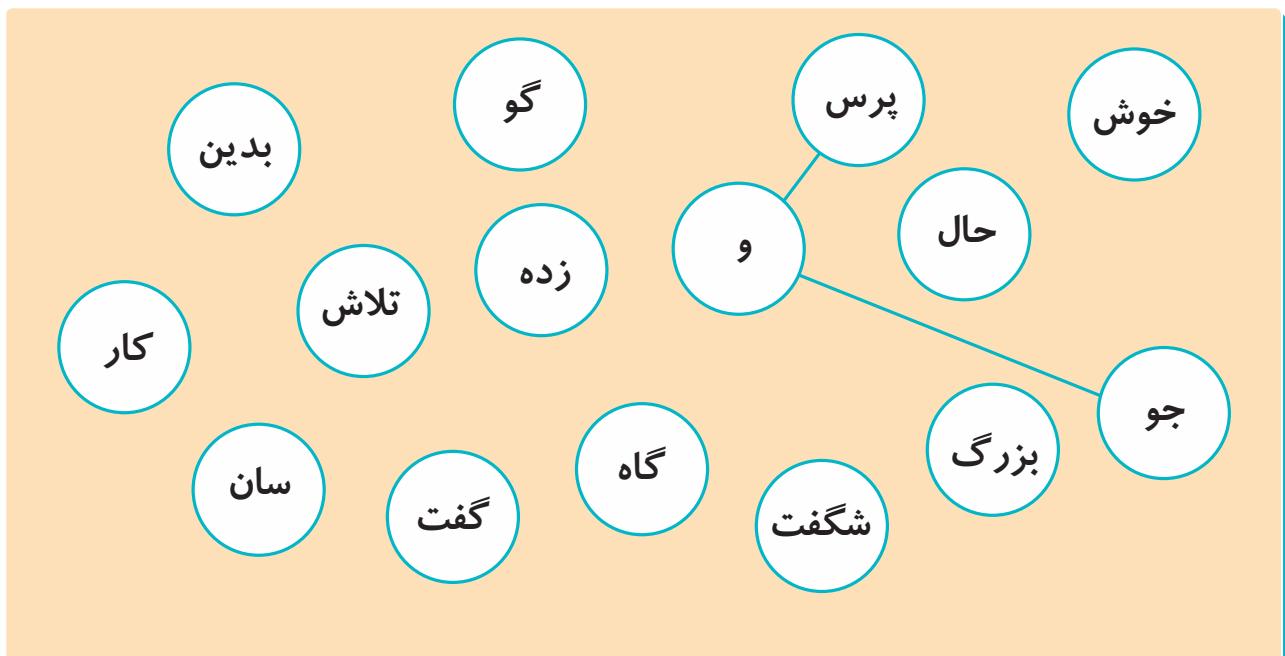
درس سوم

املا و واژه‌آموزی

۱ بند آخر درس را خوش خط و خوانا بنویسید و زیر واژه‌هایی که از نظر شما ارزش املایی دارند، خط بکشید.

۲ مانند نمونه واژه‌ها را کنار هم قرار دهید و واژه‌های جدید بسازید و آنها را در جای خالی، بنویسید.

۳ جدول زیر را مانند نمونه کامل کنید و سپس یکی از کلمه‌های جدید را به دلخواه انتخاب کنید و جمله بسازید. ← کفش + گر = کفشگر

... + گار = ...

معنی	واژه‌ی جدید	کلمه + گر / گار
	.....	+ گر
	.....	+ گار
	.....	+ گر

جمله	واژه‌ی جدید

۱ متن زیر را با دقّت بخوانید.

روزی یک مرد ثروتمند، پسر بچه‌ی خود را به یک ده برد تا او را با زندگی روستایی آشنا کند. آن دو یک شبانه‌روز در کلبه‌ی کوچک یک روستایی مهمان بودند. در راه بازگشت، مرد از پرسش پرسید: «نظرت در مورد مسافر تمان چه بود؟» پسر پاسخ داد: «عالی بود پدر!» پدر پرسید: «آیا به زندگی آنها توجه کردی؟» پسر پاسخ داد: «بله پدر!» و پدر پرسید: «چه چیزی از این سفر یاد گرفتی؟» پسر کمی اندیشید و بعد به آرامی گفت: «فهمیدم که ما در حیاطمان یک فواره داریم و آنها رودخانه‌ای دارند که نهایت ندارد. ما در حیاطمان فانوس‌های تزئینی داریم و آنها ستارگان را دارند. حیاط ما به دیوارهایش محدود می‌شود؛ اما باع آنها بی‌انتهاست!» با شنیدن حرف‌های پسر، زبان مرد بند آمده بود. پسر بچه اضافه کرد: «متشکرم پدر، تو به من نشان دادی که ما چقدر فقیر هستیم!»

۲ با توجه به متن، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ پسر ک چه ویژگی‌هایی برای زندگی روستایی تعریف کرد؟

۲ پیام متن چه بود؟

۳ بهترین عنوان برای متن چه می‌تواند باشد؟ چرا؟

یکی از موضوع‌های زیر را انتخاب کنید و خاطره‌ی خودتان را از آن بنویسید.

- روزی که به کلاس اوّل دبستان رفتم.
  - سفری که به یادم ماند.
  - بازی در یک روز بارانی
  - خاطره‌ای که من دوست دارم.
  - روزی که آدم برفی درست کردم.
  - خاطره‌ای که در آن مسئله‌ای یا مشکلی حل شده باشد.

موضع:

توجه:

در نوشتن خاطره، بهتر است نکات زیر را رعایت کنید:

زمان خاطره را مشخص کنید:

■ روز یا شب

■ صبح، ظهر یا عصر

■ فصل، ماه، هفته، روز

■ ساعت، دقیقه، ثانیه

مکانی را که خاطره در آن رخ داده، بنویسید:

■ نام استان، شهر، منطقه، روستا، محله

■ خانه، مدرسه، کوچه

■ موقعیت‌های جغرافیایی (شمال، جنوب، شرق، غرب، بالا، پایین و ...)

■ توصیف ویژگی‌های مکان

شخصیت‌هایی را که در خاطره حضور دارند، بنویسید:

■ جنس (دختر، پسر، زن، مرد)

■ قد، وزن، سن (حدود آن را بیان کنید)

■ رنگ چهره، مو، چشم و ...

■ نام و عنوان یا لقب

■ شغل

■ ویژگی اخلاقی و رفتاری.

بازرگان و پیشان

درس چهارم

املا و دانش زبانی

۱ جدول را مانند نمونه کامل کنید.

فضیلت	اسباب	غفلت	محافظت	خصلت
فضیل	.....	.....	.....	.....
فضیل	.....	.....	.....	.....
فض	.....	.....	.....	.....
ف	.....	.....	.....	...
ف	.....	.....	.....	...

۲ (الف) با توجه به متن درس، جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.

ای فرزندان بکوشید به ..... هنر و فضیلت، که انسان ثروتمند و ..... ، اگرچه گمنام باشد و دشمن بسیار داشته باشد، به سبب ..... و هنر ..... ، در میان مردم، شناخته می‌شود، چنان که ..... آتش را هر چه تلاش کنند کم شود؛ باز هم ..... می‌گردد.

(ب) از میان واژه‌هایی که نوشتید، سه تا را به دلخواه انتخاب کنید و در یک جمله به کار ببرید.

واژه‌ها

جمله

۳

الف) از بین واژه‌های داخل گلبرگ، گوش دادنی‌ها و شنیدنی‌ها را جدا کنید و در مرکز گل بنویسید.

ب) یکی از گوش دادنی‌ها را به دلخواه انتخاب کنید و درباره‌ی آن توضیح دهید.

به جمله‌های زیر دقت کنید.

بازرنگان زندگی خوب و آرامی داشت. فرزندان **هم** در کنار پدر و مادر، فضای گرم و پرمه‌ری داشتند.

آن نقطه‌ی شهر هوای پاکیزه‌تری دارد و بیمارستان **هم** باید در همان محل ساخته شود.
 مریم گفت: «آنها از تدریس آموزگار خود لذت می‌برند». علی **نیز** تأیید کرد.

در مثال‌های بالا «**هم**» و «**نیز**»، جمله‌ها را به هم پیوند داده‌اند و معنی دو جمله به هم ارتباط پیدامی کنند.

یک کتاب داستان انتخاب کنید. سپس جمله‌هایی را که با «**هم**» و «**نیز**» به یکدیگر ارتباط پیدا می‌کنند، بیایید و در جدول زیر بنویسید.

	هم
	نیز

حکایت زیر را بخوانید و درباره‌ی مفهوم آن، کمی بیندیشید، پس از درک موضوع، آن را در دو بند، به زبان ساده بنویسید.

«دو کس، رنج بیهوده برداشت و سعی بی‌فایده کردند؛ یکی آنکه اندوخت و نخورد و دیگر آنکه آموخت و نکرد:

علم، چندان که بیشتر خوانی چون عمل در تو نیست، ندانی».

توجه:

- متن را با دقّت بخوانید.
- درباره‌ی معنا و مفهوم آن فکر کنید.
- اگر معنای کلمه‌ای را نفهمیدید، از واژه‌نامه پیدا کنید و یا از کسی بپرسید.
- کلمه‌ها و جمله‌ها را به زبان ساده‌ی امروزی بنویسید.

چنار و کدو بیان

درس پنجم

املا و واژه‌آموزی

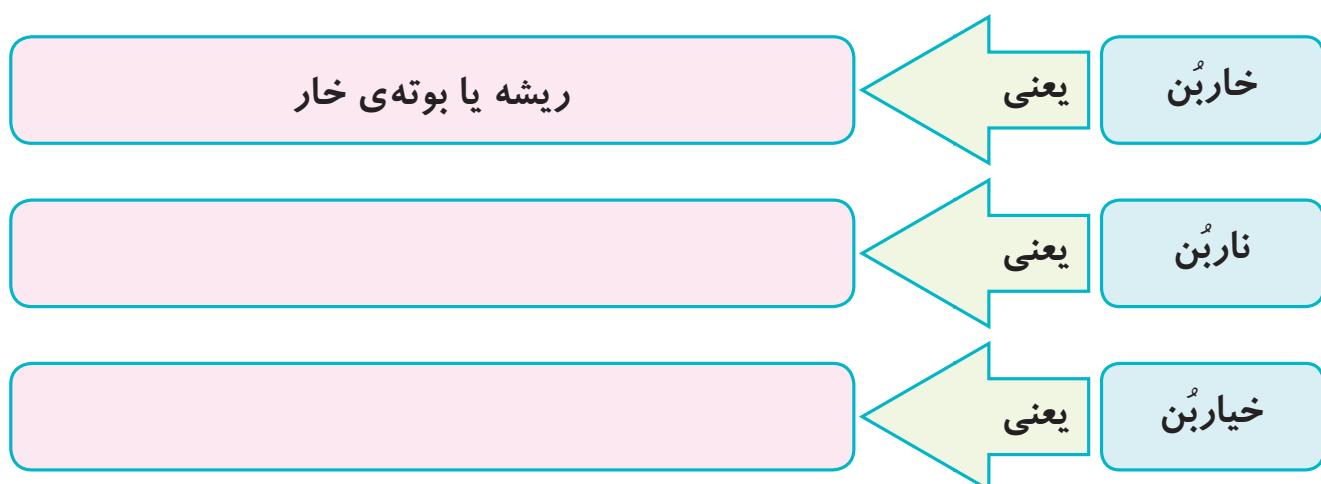
- ۱ بیت‌هایی را که واژه‌های زیر در آنها به کار رفته است، از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

مهرگان، کاهلی، زیادت

۲ در جدول زیر، شش کلمه از فصلی که خواندید، پنهان شده است. آنها را رنگ کنید و زیر جدول بنویسید.

	ل	ظ	ج	م	خ	غ	و	ج
	ت	ع	ا	ج	ش	م	ر	ب
	ا	ش	ا	گ	د	ل	ن	ط
	ه		ه	ع	ج	ز	گ	ا
	ا		خ	و	ت	د	ن	ذ
	س	ض		د	ن	ی	ر	ق
	ا	ت	ی	ع	ت	ی	د	ش

۳ مانند نمونه، کامل کنید.

متن زیر را بخوانید و با توجه به واژه‌های مشخص شده، به سؤالات پاسخ دهید.
پرنده‌ای کوچک در صحرایی زندگی می‌کرد و چند روز بود که هیچ غذایی به دست نیاورده بود.

یک روز برای یافتن غذا به کنار جویباری رفت و چون صیادی در کمین نشست. ناگهان یک ماهی از مقابل او گذشت. پرنده فوراً برجست و او را گرفت.

ماهی زبان به التماس گشود و گفت: «ای پرنده‌ی مهربان! با خوردن ماهی کوچکی مثل من سیر نخواهی شد، ولی اگر حرف‌های مرا با دقّت گوش کنی و مرا آزاد نمایی، به تو قول می‌دهم که هر روز دو ماهی بسیار بزرگ را با خود همراه کنم و از همین محل عبور دهم تا آنها را بگیری و با خیال راحت میل کنی و اگر به قول من اطمینان نداری، مرا به هرچه خواهی سوگند ده که به آنچه گفتم، عمل نمایم».

پرنده گفت: «بگو به خدا»

اماً منقار از هم باز کردن همان و ماهی در آب افتادن همان!!

■ حکایت پرنده‌ی نادان، ماهی دانا؛ مرزبان نامه، مرزبان بن رستم

- ۱ کلمه‌ی «او» به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند؟
- ۲ کلمه‌ی «تو» به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند؟
- ۳ کلمه‌ی «همین» به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند؟
- ۴ کلمه‌ی «آنها» به چه کسی یا چه چیزی اشاره می‌کند؟

یک نشانه‌ی ربط در متن پیدا کنید و جمله‌هایی را که این کلمه به هم ربط داده است، در جدول زیر بنویسید.

جمله‌ی دوم	نشانه‌ی ربط	جمله‌ی اول

قصه‌ی شعر «چنار و کدوین» را به نثر ساده بنویسید.

موضوع:

توجّه:

- موضع اصلی شعر را در قصه، حفظ کنید.
  - شخصیت‌های قصه و نقش آنها را بیان کنید.
  - در تبدیل شعر به نثر، به جزئیات موضوع توجه نمایید تا نوشه‌ی شما جذاب‌تر گردد.
  - نام جدیدی برای قصه‌ی خود، انتخاب کنید.
  - در پایان، پیام قصه را به صورت جمع‌بندی، بنویسید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

به نام خداوند جان و خرد
کزین برتراند یشه برگلز رد

توانا بود هر که دانا بود
زادنش دل پیر برنا بود

۲ از بین موضوع‌های زیر، یکی را به دلخواه انتخاب کنید و یک گفت‌وگوی کوتاه
دو نفره درباره‌ی آن بنویسید.

خرید

مسافرت

با توجه به جدول واژه‌ها و نمادها، نخست متن زیر را بخوانید و سپس آن را بازنویسی کنید.

دلانگیز	فضا	پرندگان	شاخه
درخت	کهنسال	همیشه	صبور
شور و هیجان	جنگل	اندک اندک	جمع
سؤال	لحظه شماری	سرانجام	فرارسید
دقّت	اشتیاق	سپری	عمر
آرزوی	تحسین	هوشیاری	دانایی

«عطر را پر کرده بود. بر شاخه‌ای نشسته بودند و آواز می‌خواندند و مانند و آرام ایستاده بود. وصف ناشدنی را فرا گرفته بود. همه‌ی جانوران گرد درخت شدند. آنها برای گرفتن پاسخ ‌های خود می‌کردند. زمان موعود . که سال‌های زیادی از خود را کرده بود، با علاقه و به تک تک ‌ها پاسخ می‌داد. جوانه‌ی کوچک که با همه چیز را می‌دید، در دل خود و را می‌کرد و شدن را در سر می‌پروراند».

فصل سوم

ایران

درس ششم: سرود ملی

درس هفتم: درس آزاد (فرهنگ بومی ۱)

درس هشتم: دفاع از میهن

سروود ملی

درس ششم

املا و دانش زبانی

۱ مانند نمونه کامل کنید.

از خود گذشته + ی = از خود گذشتگی

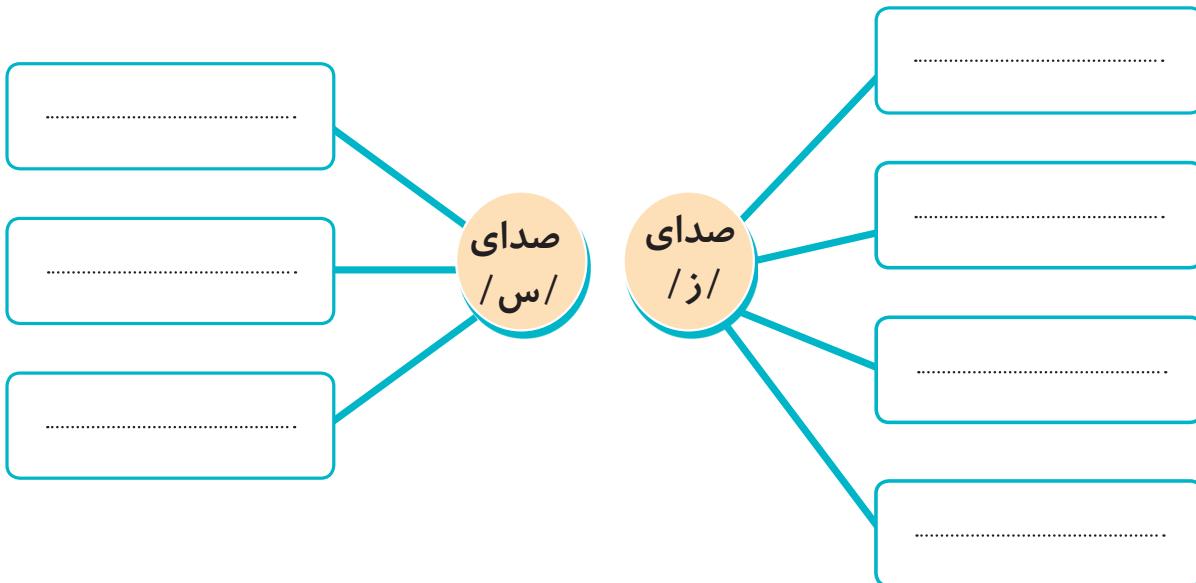
..... = سازنده + ی

..... = ... + پاینده

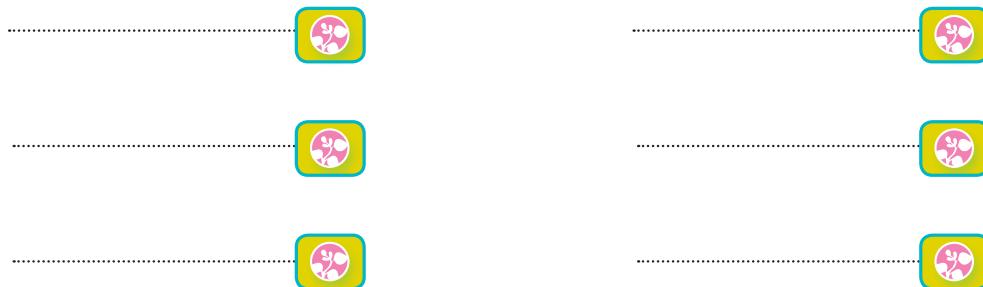
..... = ... + جاودانه

..... = ... + ...

۲ برای هر کدام از شکل‌های صدای زیر، یک واژه از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

۳ از کدام یک از واژه‌های درس، بیشتر خوشتان می‌آید؟

چرا این واژه‌ها را دوست دارید؟

۱ کدام دسته از جمله های زیر با بقیه فرق دارد؟ چرا؟

جمله‌ی دوم

ولی نتوانست آن را بخورد.

و به گوشه‌ای اشاره کرد.

حاضران شادمانی می‌کردند.

اما امپراتور اخم کرده بود.

جمله‌ی اول

دستش را به طرف هندوانه دراز کرد

با نگاهش چرخی آن طرفها زد

سرود پایان یافت

حیاط قصر پر از گل بود

۲ درباره‌ی سرود ملّی یک بند بنویسید و نشانه‌های «اما، ولی، و» را در آن به کار

ببرید.

تجربه‌ی شنیدن کدام یک از صدای‌های زیر را دارید؟ احساس خود را از شنیدن آن، بنویسید.

■ صدای وزش باد پاییزی ■ صدای مادربزرگ ■ صدای سرود ملّی ■ صدای زنگ آخر مدرسه ■ صدایی که قبلاً شنیده اید و آن را دوست دارید

موضع:

توجہ:

- یک بار دیگر آن صدا را در ذهن خود مرور کنید.
نوع احساس خود (شادی، اندوه، خشم و ...) را مشخص کنید.
علت به وجود آمدن آن حس را بنویسید.

درس ازاد

درس هفتم

(فرهنگ بومی ۱)

درس هفتم

املا و دانش زبانی

دفایع از میهن

املا و واژه‌آموزی

الف) جدول زیر را با واژه‌های درس، کامل کنید.

The diagram shows a 4x6 grid with pink squares and teal vertical bars. The letters 'ق', 'غ', and 'ا' are placed in specific cells. Blue numbers 1 through 6 are placed at the end of each row. An arrow points to the left above the first column.

ب) یک بار از روی واژه‌های جدول بالا بنویسید.

.....

A decorative horizontal line consisting of a series of small black dots, centered horizontally across the page.

.....

.....

.....

.....

۲ در متن درس، جمله‌هایی را که واژه‌های زیر در آنها به کار رفته، پیدا کرده و بنویسید.

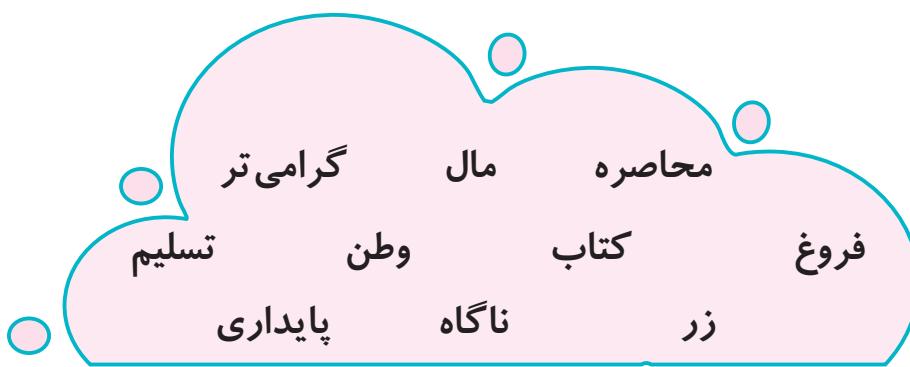
سردار شجاع :

خاک وطن :

شکوه خیره کننده:

سپاه عظیم :

۳ از میان واژه‌های زیر، واژه‌هایی را که با واژه‌ی «**دوست**» ترکیب می‌شوند، پیدا کنید و بنویسید.

..... به کسی می‌گویند که ..... دوست:

۱) جمله‌های زیر را با دقّت بخوانید و آنها را مرتب و شماره‌گذاری کنید.

- و سلام می‌شنوی.
- کارهای خوبمان نتیجه‌ی خوب دارد.
- باز همان را به تو برمی‌گرداند.
- حتماً تا به حال، به کوه رفته‌ای.
- و اگر کار بدی انجام دهید، به خودتان بدی کرده‌اید.
- اگر آنجا به کوه سلام کنی، صدای سلامت به خودت برمی‌گردد.
- دنیا هم مثل کوه است.
- و کارهای بدمان نتیجه‌ی بد.
- اگر هم به کوه حرف تند و تلخی بزنی،

خداوند در قرآن می‌فرماید: اگر کار خوبی انجام بدهید، به خودتان خوبی کرده‌اید.

پیامبر (ص) قصه می‌گوید، غلامرضا حیدری ابهری

۲ متن را با ترتیب درست بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۳ با توجه به مفهوم متن، دو سؤال طرح کنید و پاسخ آنها را بنویسید.

الف

.....

ب

.....

.....

 شرح حال یا خاطره‌ی یکی از کسانی را که در راه دفاع از میهن، فداکاری کرده‌اند، بنویسید.

The image shows a template for a handwriting worksheet. It consists of a large rectangular frame with a light blue border. In the top right corner, there is a pink rounded rectangle containing the Arabic word "موضوع" (Topic). The left side of the page features a vertical decorative border on the left margin, filled with colorful flowers and leaves in shades of red, yellow, green, and orange. The right side features a similar decorative border on the right margin. The central area of the page contains ten sets of horizontal dotted lines for handwriting practice. Each set of lines is evenly spaced and occupies approximately one-tenth of the page's height.

توجه: شرح حال یا خاطره‌ی مورد نظر را می‌توانید:

از کتابهایی در این زمینه، انتخاب کنید.

از بزرگترها پرسید.

از فیلم‌هایی که دیده‌اید، انتخاب کنید.

از جزئیات گفته شده در نگارش درس سوم، استفاده کنید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

خوشا مرز ایران عنبر نسیم
که خاکش گرامی تر از زر و سیم

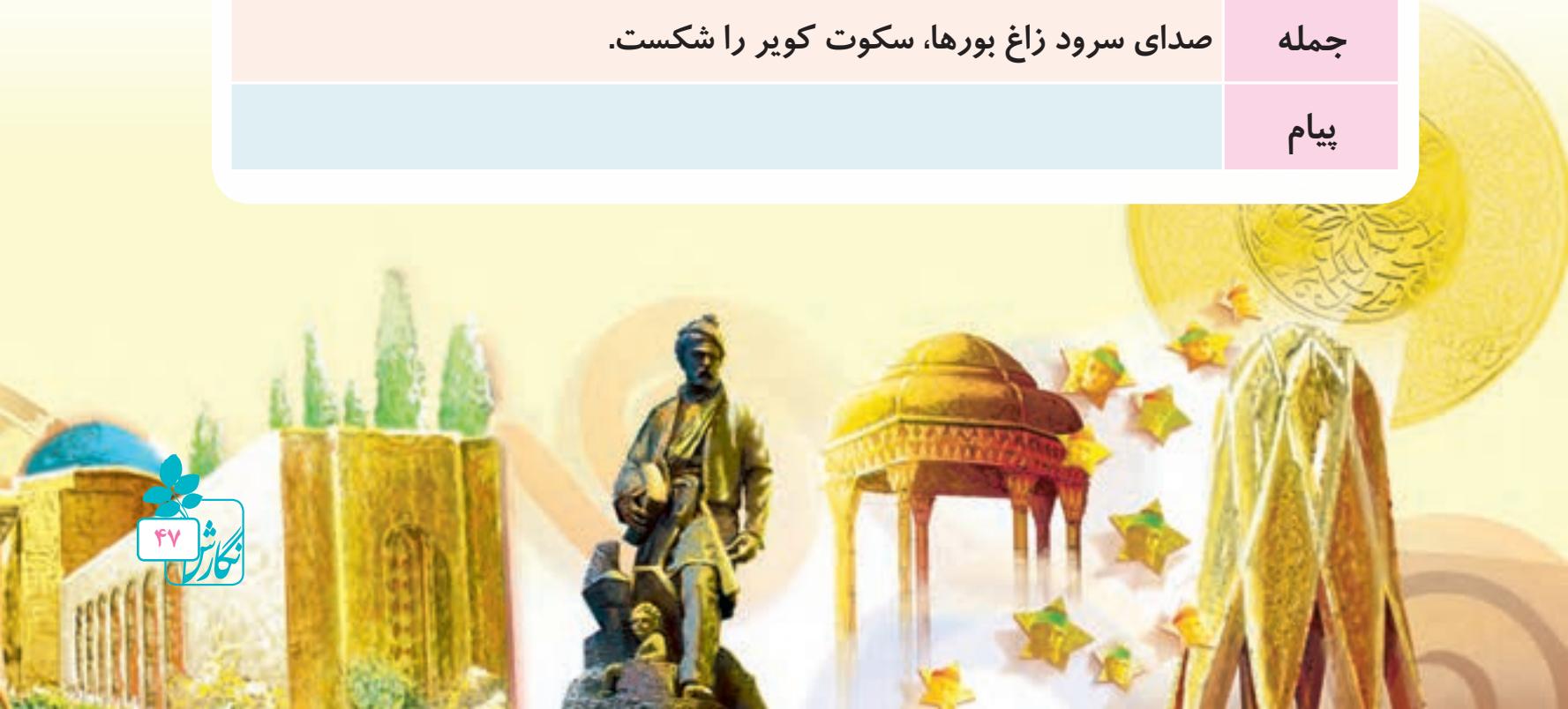
همه بستانش، سراسر گل است
به باع اندرون، لاله و سنبل است

۲ به نظر شما هر یک از جمله‌های زیر، چه پیامی دارد؟

سرود ملّی، خلاصه و فشرده افتخارات، عظمت‌ها و خواسته‌های یک ملت است.	جمله
	پیام

میهن دوستان تا آخرین قطره‌ی خون، در برابر دشمن پایداری خواهند کرد.	جمله
	پیام

صدای سرود زاغ بورها، سکوت کویر را شکست.	جمله
	پیام

۳ با توجه به واژه‌های داخل جدول، به سؤال‌های زیر، پاسخ دهید.

مرکز	چاره	آشفندگی	سپاهیان	نواحی	خیره کننده‌اش	هخامنشی
فرزنده	سه‌مگین	اندوه	با	عظمیم	یکسان	شجاع
لحظه	شکوه	برافراشته	تخت‌جمشید	حمله‌ور	بود	بی‌تابی
این	سلاح	سپاه	خاطره	دوست‌داشتی	عظمت	چابک
بلندترین	بی‌باقانه	و	اجازه	فرمانروایی	گذرگاه	سوار
باختر	حیرت‌آور	آریوبرزن	پهناور	مانع	سرزمین	آهنگ

- الف) کلمه‌ی بین کلمه‌ی «حمله‌ور» و «برافراشته» را بنویسید.
- ب) سمت چپ واژه‌ی «عظمیم» چه واژه‌ای است؟
- پ) واژه‌ای را که بالای واژه‌ی «گذرگاه» است، بنویسید.
- ت) زیر واژه‌ی «سپاه» چه واژه‌ای قرار دارد؟
- ث) بعد از واژه‌ی «برافراشته» چه واژه‌ای است؟
- ج) بالای واژه‌ی «یکسان» چه واژه‌ای است؟
- چ) آخرین واژه‌ی سطر اوّل چیست؟
- ح) واژه‌ی سمت راست کلمه‌ی «اجازه» را بنویسید.
- خ) زیر واژه‌ی «لحظه» چه واژه‌ای است؟
- د) واژه‌ای که با کلمه‌ی «سر» شروع می‌شود، چیست؟
- ذ) فعلی را که داخل جدول وجود دارد، پیدا کنید و بنویسید.
- ر) واژه‌هایی را که به دست آوردید، به ترتیب کنار هم قرار دهید و جمله‌ی به دست آمده را بنویسید.

 درس نهم: نام اوران دیروز، امروز، فردا

 درس دهم: نام تیکو

 درس یازدهم: نقش خردمندان

 درس دوازدهم: درس آزاد (فرهنگ بومی ۲)

فصل چهارم

نام اوران

درس نهم

نام آوران دیروز، امروز، فردا

املا و دانش زبانی

۱ با توجه به متن درس، کلمه‌های گروه «الف و ب» را با هم ترکیب کنید و واژه‌ی جدید بسازید.

واژه‌های جدید

گروه الف: خوش سپاس نام کتاب پر خدا

گروه ب: امید فروش آور حافظ نما گزار

۲ با توجه به متن درس، از روی بندی که درباره‌ی «نام آوران امروز» صحبت کرده است، یک بار بنویسید.

۳ جدول زیر را کامل کنید.

جمله‌ی کوتاه	جمله‌ی گسترش یافته
	سام، جوانی زورمند را با قامتی بلند و مویی سپید، دید.
حیاط قصر پر از گل بود.	
	در دشتی بزرگ، پروانه‌ای با بالهای زیبا و خوش آب و رنگ زندگی می‌کرد.

۱ به نشانه‌هایی که زیر آنها خط کشیده شده، توجه کنید.

جمله‌ی اول: هر کدام در گوشاهای از کتاب‌فروشی سرگرم تماشا و خواندن بخش‌هایی از کتاب شدیم.

جمله‌ی دوم: ناگزیر، کتابم را بستم و به آقای فرهنگ تحويل دادم.

جمله‌ی سوم: چه کسانی این همه کتاب را می‌خوانند؟

جمله‌ی چهارم: تو چه گل سرخ زیبایی هستی!

هر یک از این نشانه‌ها به شما کمک می‌کند تا متن را با لحن مناسب بخوانید و آن را بهتر درک کنید.

۲ با توجه به جمله‌ها و نشانه‌های بالا، جدول زیر را کامل کنید.

کاربرد	نام نشانه	شكل نشانه	
			جمله‌ی اول
			جمله‌ی دوم
			جمله‌ی سوم
			جمله‌ی چهارم

یکی از موضوع های زیر را انتخاب کنید و با استفاده از «روش مقایسه»، سه بند درباره‌ی آن بنویسید.

■ شیوه‌ی دفاع از میهن در زمان گذشته و امروز ■ شیوه‌ی دید و بازدیدهای نوروزی
در گذشته و امروز ■ وسیله‌ی گرم کردن خانه‌ها در گذشته، امروز و فردا ■ وسائل
سفر در گذشته، امروز و فردا ■ نوع بازی‌های کودکان در روزگار گذشته و امروز

موضع:

توجّه: هنگام مقایسه کردن دو چیز:

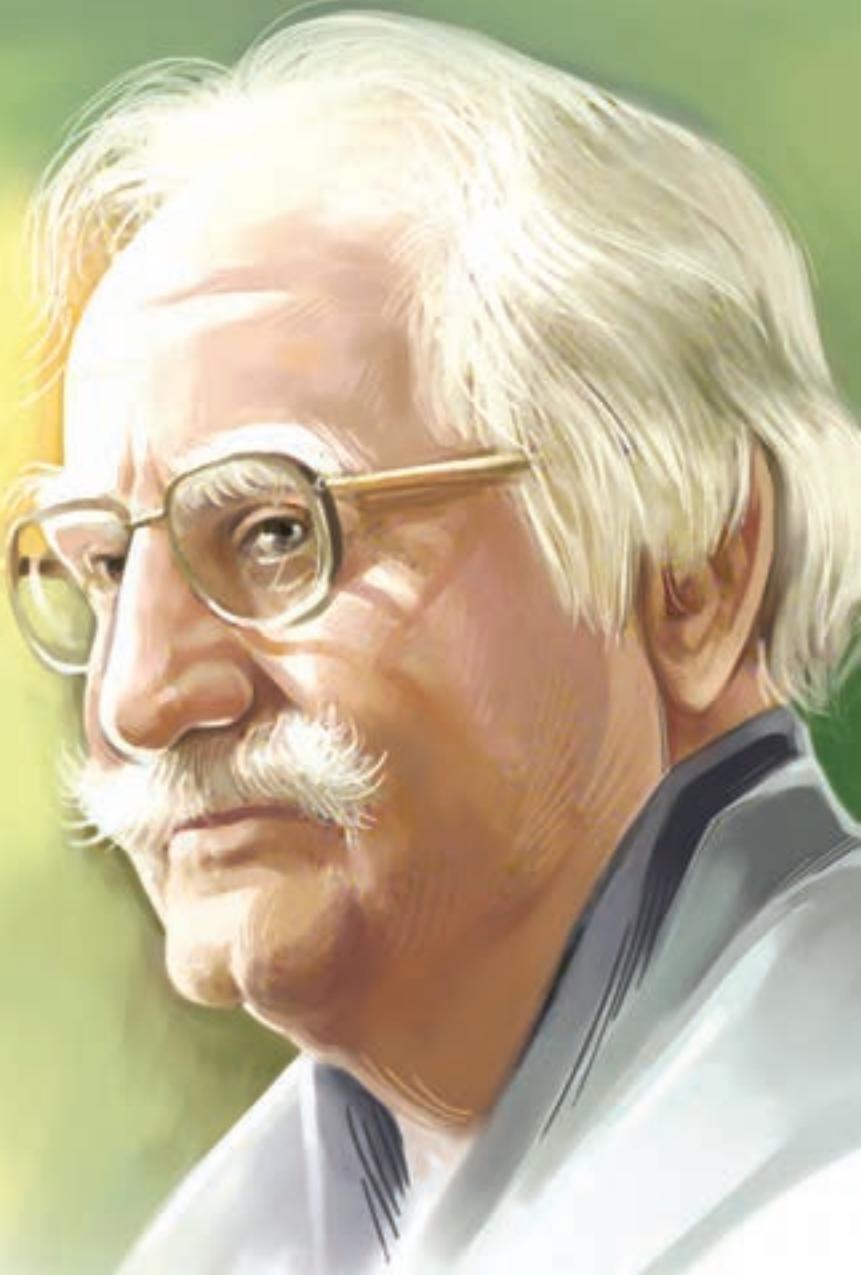
ویژگی هر یک را جداگانه ذکر کنید.

شیاهت‌های آنها را بیان کنید.

تفاوت‌های آنها را پیان کنید.

علت‌های برتری یکی را بر دیگری پنویسید.

نوشته‌ی خود را در پایان، جمع بندی کنید.

درس دهم

نام پیکو

املا و واژه‌آموزی

۱ با توجه به متن درس، جاهای خالی را پر کنید.

استاد با نگاههای ..... ، هنرمندی او را می‌دید و ..... می‌کرد، اما .....
بود که ..... به جان شاگردش نیفتد. سال‌ها بعد محمود فرشچیان، استادی هنرمند ..... و ..... در نقاشی شد و ..... شهرت جهانی یافت.

۲ متن درس را با دقّت بخوانید، واژه‌هایی را که از دو کلمه یا بیشتر تشکیل شده است، بنویسید.

۳ کامل کنید.

.....	يعنى	.....	هيچان + انگيز
.....	يعنى	.....	تفکر + آميز
.....	يعنى	.....	غم + انگيز
.....	يعنى	.....	+ آميز
.....	يعنى	.....	+ انگيز

(الف) متن زیر را با دقّت بخوانید.

روزی روزگاری مردی زندگی می‌کرد که دروغگو بود. او هرجا می‌رفت دروغ می‌گفت. همیشه دوستان و نزدیکانش به او می‌گفتند که دست از این کار ناپسند بردارد؛ ولی او در جواب می‌گفت: «کی گفته که من دروغ می‌گویم؟ من راستگو‌ترین آدم دنیا هستم!» روزی در یک مهمانی که مرد دروغگو هم مهمان بود، چند دوست کنار هم نشسته بودند و از هر دری می‌گفتند و می‌شنیدند. یکی از آن میان گفت: «چند روز است که در بازار شهر زعفران زیاد و ارزان شده. هر کس زعفران نیاز دارد، بهترین وقت خرید آن است!» مرد دروغگو ناگهان گفت: «در بازار که زعفران نیست. یک مثقال هم پیدا نمی‌شود!» مرد زعفران فروش گفت: «مگر می‌شود؟ کار من زعفران فروشی است». مرد دروغگو با تمسخر گفت: «شاید آنچه تو می‌فروشی زردچوبه است، نه زعفران!» زعفران فروش با ناراحتی گفت: «می‌خواهی بگویی من دروغگویم، من دیگر اینجانمی‌مانم».

صاحب خانه، زعفران فروش را آرام کرد. یک دفعه شخصی از میان جمع گفت: «من که می‌گوییم هیچ کس در این جمع دروغگو نیست. چون آدم دروغگو، ته کلاهش سوراخی دارد!» مرد دروغگو تا این حرف را شنید، کلاهش را از سر برداشت و مشغول نگاه کردن به آن شد. همه گرم نگاه کردن و خنده دیدن به او شدند. مرد دروغگو کلاه را بر سر گذاشت، در حالی که از خجالت رنگ به رو نداشت.

(ب) با توجه به متن، به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ چرا مرد دروغگو گفت در بازار زعفران نیست؟

۲ چرا شخصی از میان جمع گفت که هیچ کس در این جمع دروغگو نیست، چون آدم دروغگو ته کلاهش سوراخ دارد؟

۳ چرا مرد دروغگو به سرعت کلاه را از سر برداشت و مشغول نگاه کردن به آن شد؟

۴ چرا در پایان، مرد دروغگو خجالت کشید؟

پ) برای متنی که خواندید یک عنوان مناسب انتخاب کنید.

 زندگی نامه‌ی یکی از شخصیت‌های زیر را بنویسید. (یا هر شخصیتی که مورد نظر شماست).

مصطفی
رحماندوس

اسد اللہ
شعبانی

مهدی آذریزدی

محمود
فرشچیان

پروین
اعتصامی

فردوسي

موضع:

The image shows a template for a handwriting worksheet. It has a light blue rectangular border. Along the left and right edges, there are vertical columns of colorful flowers and leaves in shades of red, yellow, green, and orange. In the top right corner, there is a pink rounded rectangle containing the Arabic word "موضوع" (Topic) followed by a冒号 (colon). The central area of the page is white and contains ten sets of horizontal dotted lines for handwriting practice. Each set consists of three lines: a solid top line, a dashed middle line, and a solid bottom line.

توجه: در نوشتن زندگی نامه، جزئیات زیر، ذکر شود:

نام و شهرت محل زندگی و دوره‌ی تاریخی

تحصیلات آثار تأثیر و نقش او در ادبیات پا هنر

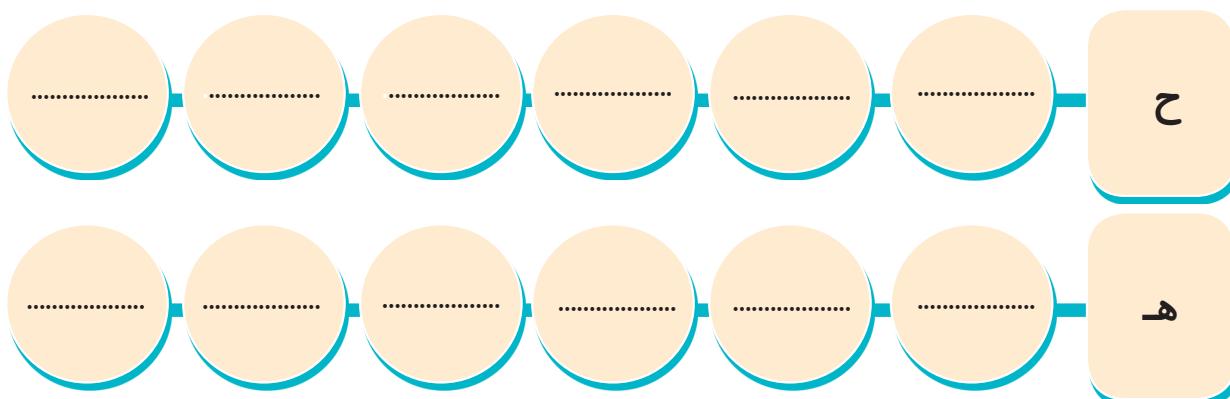
نقش خردمندان

درس پانزدهم

املا و دانش زبانی

۱ با توجه به متن درس ، واژه‌هایی که حروف زیر را دارند، در جاهای مشخص شده، بنویسید.

۲ واژه‌ی میانی واژه‌های زیر را از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

نویسنده	.....	خواجه نصیر الدین توosi
شد	.....	کتابها
فروافتاد	.....	صدای
آغاز	.....	حرکتی
دانشمندان	.....	برای

در جمله‌های زیر، به جای واژه‌های مشخص شده، واژه‌ی مناسب دیگری بنویسید.

خواجه نصیر با خود گفت: «جامعه برای **حفظ** (.....) خود به سه چیز نیازمند است.»

خواجه نظام الملک در شهر ری رصدخانه‌ای ساخت که دانشمندان در آنجا به **تحقيق** (.....) پرداختند.

در آسمان علم و فرهنگ ایران، ستاره‌های **پرفروغ** (.....) فراوانی می‌توان یافت.

او در دوازده شهر مهم، مدارس شبانه‌روزی تأسیس کرد (.....).

درک متن

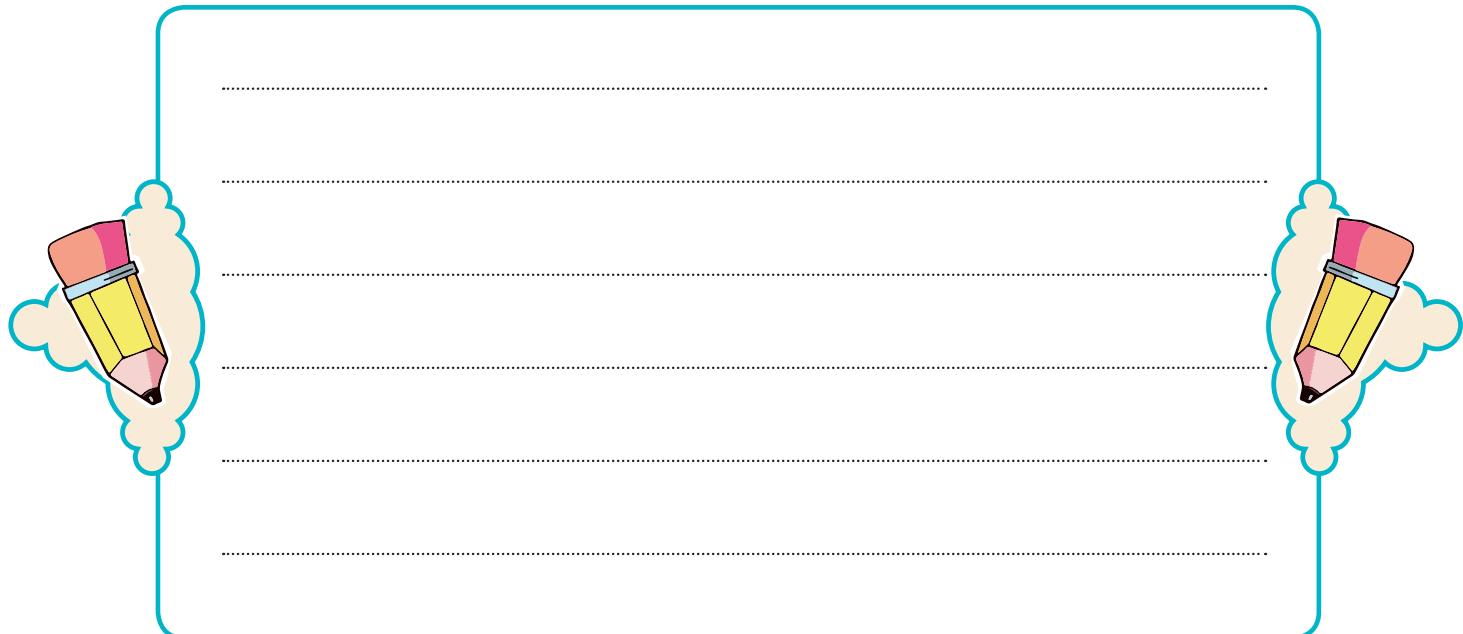
(الف) متن‌های زیر را بخوانید.

۱. گل‌های قرمز که انار می‌شود من همین طور می‌مانم که آخر چه‌طوری خدایا آخر
چه‌طوری از هیچ چیز همه چیز درست می‌کنی
کنار باغچه می‌نشینم یک مشت خاک بر می‌دارم و می‌گویم آخر قرمزی انار از کجای
این خاک درمی‌آید شیرینی و قیافه‌ی قشنگش از کجای خاک و این همه رنگ این همه بو
این همه طعم
خدایا به یادت می‌افتم حتی با دیدن دانه‌های سرخ انار

۲. گل‌های قرمز که انار می‌شود، من همین طور می‌مانم که آخر چه‌طوری؟ خدایا! آخر
چه‌طوری از هیچ چیز، همه چیز درست می‌کنی؟
کنار باغچه می‌نشینم یک مشت خاک بر می‌دارم و می‌گویم: «آخر قرمزی انار از کجای این خاک
درمی‌آید؟ شیرینی و قیافه‌ی قشنگش از کجا؟ یک خاک و این همه رنگ، این همه بو، این
همه طعم!». خدایا به یادت می‌افتم، حتی با دیدن دانه‌های سرخ ازار.

ب) کدام یک از متن‌ها را بهتر فهمیدید؟ چرا؟

پ) متن زیر را بخوانید و نشانه‌گذاری کنید.

مردی تخم عقابی پیدا کرد و آن را در لانه‌ی مرغی گذاشت عقاب با بقیه‌ی جوجه‌ها از تخم بیرون آمد و با آنها بزرگ شد در تمام زندگیش او همان کارهایی را انجام داد که مرغ‌ها می‌کردند برای پیدا کردن کرم و حشرات زمین را می‌کند و قدقد می‌کرد و گاهی هم با دست و پا زدن بسیار کمی در هوا پرواز می‌کرد

سال‌ها گذشت و عقاب پیر شد روزی پرنده‌ی باعظامتی را بالای سرش بر فراز آسمان دید و با خود گفت «چه باشکوه این همه زیبایی این همه قدرت»

سپس از همسایه‌اش پرسید «این کیست» همسایه‌اش پاسخ داد «این عقاب است سلطان پرنده‌گان او متعلق به آسمان است و ما زمینی‌هستیم»

داستان «آوازی برای وطن» (بخوان و بیندیش فصل سوم) را یک بار دیگر بخوانید و خلاصه‌ی آن را بنویسید، سپس نام جدیدی برای آن انتخاب کنید.

This image shows a blank, lined page with a light blue border. At the top right, there is a pink box containing the Persian text "نام داستان:". The page features horizontal dotted lines for writing. On the left and right edges, there are decorative borders with colorful flowers and leaves.

توجہ:

- داستان را با حفظ ترتیب رویدادها، در ذهن خود مرور کنید.
  - زمان، مکان و شخصیت‌های داستان را در خلاصه‌نویسی، حفظ کنید.
  - پیام داستان را در بند پایانی، جمع‌بندی کنید.
  - نشانه‌های نگارشی را در جای مناسب استفاده کنید.

درس ازاد آنلاین

درس دوازدهم

(فرهنگ بومی ۲)

املا و دانش زبانی

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

ای ایران ای سرای امید
بر بامت سپیده دمید

اتّحاد اتحاد رمز پیروزی
راه ماراه حق، راه هر روزی

۲ مانند نمونه، اصلی‌ترین بخش جمله را مشخص کنید.

چو فرزند را دید، مویش سپید
بشد از جهان، یکسره نا امید

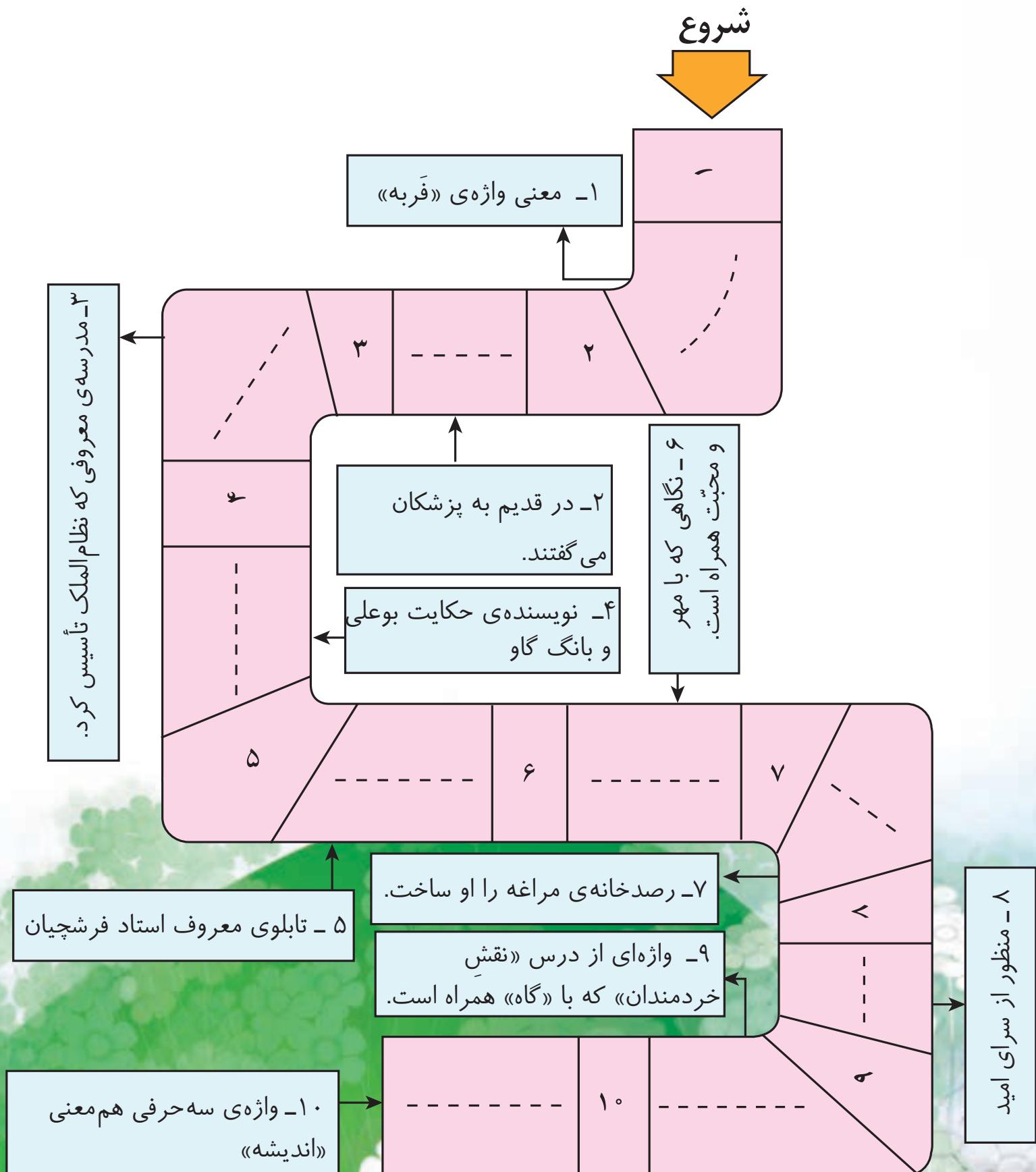
دانشمندان با تکیه بر لطف پروردگار و تلاش بسیار، ایران را به اوج عظمت و سربلندی رساندند.

از این بچه در آشکار و نهان

بخندند بر من، مهان جهان

کتاب‌ها در قفسه‌های کتابخانه خیلی منظّم و خوش‌نما، چیده شده بودند.

با توجه به تابلوهای راهنمای جاهای خالی را پر کنید.

فصل پنجم

راه‌زندی

درس سیزدهم: روزی که باران می‌بارید

درس چهاردهم: شجاعت

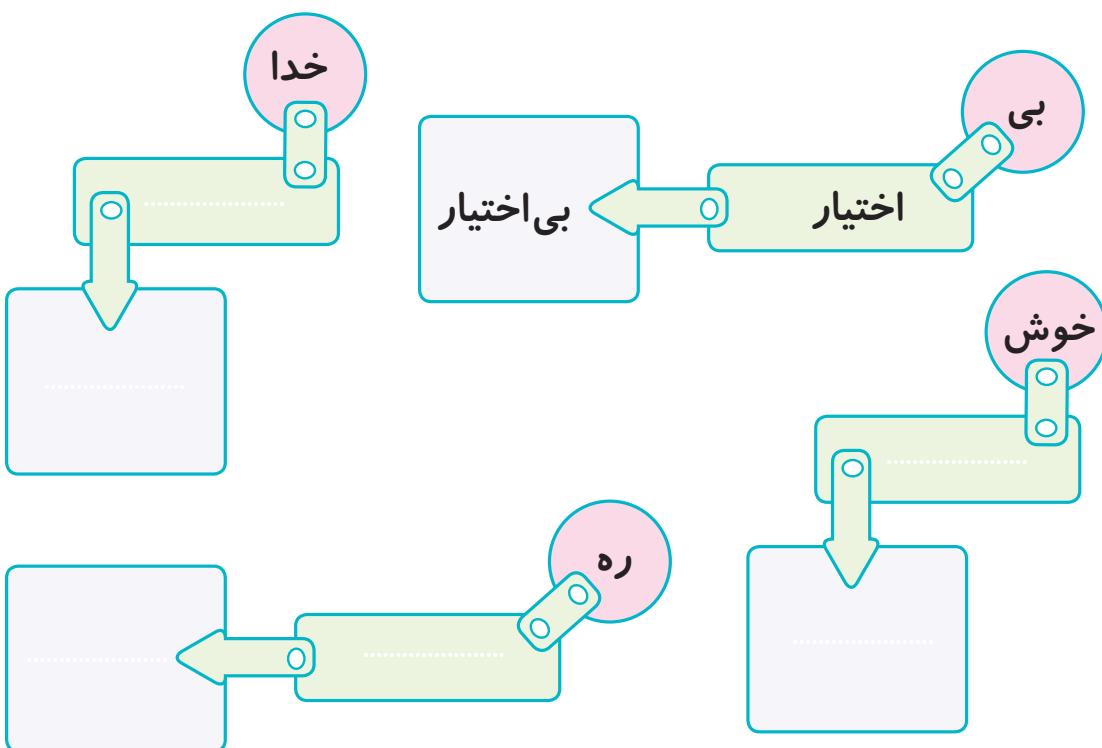
درس پانزدهم: کاجستان

املا و واژه‌آموزی

۱ مانند نمونه، با توجه به متن درس، واژه‌ها را کامل کنید:

۲ ده واژه را که از نظر شما ارزش املایی دارند، از متن درس انتخاب کرده و بنویسید.

.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

۳ معنی هر واژه را بنویسید و هر یک را در جمله‌ای به کار ببرید.

.....	«رواننویس» یعنی:
.....	جمله:
.....	«نامهنویس» یعنی:
.....	جمله:

الف) جمله‌های زیر را با دقّت بخوانید و به ترتیب درست، شماره‌گذاری کنید.

صاحب مغازه پرسید: «نرdbان چه؟» طوطی‌ها عاشق نرdbان هستند.

به محض اینکه تاب بخورد، حرف زدنش تحسین همه را برمی‌انگیزد.

صاحب مغازه با تعجب گفت: «واقعاً متأسّفم، حتّی یک کلمه هم حرف نزد؟»

فردي یک طوطی خرید؛ اما روز بعد، آن را به مغازه برگرداند. ۱

فرد یک آینه خرید و رفت.

فرد پاسخ داد: «چرا، درست قبل از مردنش با صدای ضعیفی پرسید: مگر در آن

غازه غذایی برای طوطی‌ها نمی‌فروختند؟»

وقتی روز چهارم خریدار وارد مغازه شد،

به صاحب مغازه گفت: «این پرنده صحبت نمی‌کند».

چهره‌اش کاملاً تغییر کرده بود.

صاحب مغازه پرسید: «آیا در قفسش آینه‌ای هست؟ طوطی‌ها عاشق آینه‌اند».

فرد یک نرdban خرید و رفت.

او گفت: «طوطی مرد!»

فرد با بی‌میلی یک تاب خرید و رفت.

صاحب مغازه برای سومین بار پرسید: «آیا طوطی شما در قفسش تاب دارد؟ نه؟» ۹

خوب مشکل همین است.»

او روز بعد بازگشت و گفت: «طوطی هنوز صحبت نمی‌کند».

اما روز سوم باز هم آن فرد آمد.

ب) پس از مرتب کردن جمله‌ها به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ دلیل مرگ طوطی چه بود؟

۲ طوطی چه کارهایی می‌تواند انجام دهد؟

یکی از متن‌های ناتمام زیر را انتخاب کنید و نوشته را ادامه دهید.

- ۱ با خود گفتم: اگر دست باد، گیسوی درختان را شانه بزند و آنها را پریشان کند، آن گاه ...
- ۲ با قامتی بلند و کشیده، سوار بر اسب از جاده‌ی خاکی میان درختان می‌گذشت ...
- ۳ روزی دست در دست عصای پدربزرگ گذاشتم و با آن مسیری را پیمودم، اوّل حس کردم عصا در دستم جا نمی‌گیرد ولی کم کم او دست مرا گرفت و ...
- ۴ من داشتم راهم را می‌رفتم که ناگهان برگی از درخت بر سرم افتاد. اوّل نفهمیدم که برگ است، فقط حس کردم چیزی به سرم برخورد کرد، دستی بر سرم کشیدم و ...
- ۵ چند سالی بود که او را می‌شناختم و می‌دانستم دوست قابل اعتمادی است؛ اما نمی‌دانستم چه شد که به چنین کاری دست زد. حالا من مانده بودم که چگونه این مسئله را ...
- ۶ از راهی می‌گذشتم، صدایی توجه مرا جلب کرد. ایستادم. بعد از چند ثانیه سکوت، به طرف صدا رفتم. به چاهی برخوردم. صدای زوزه‌ی سگ از درون چاه می‌آمد. نگاهی به اطراف انداختم و ...

موضوع:

توجه: نخست، متن انتخاب شده را به دقّت بخوانید.

درباره‌ی آن فکر کنید تا در فضای نوشته، قرار بگیرید.

با بهره‌گیری از تخیّل، متن را کامل کنید.

از نشانه‌های نگارشی، هرجا که لازم شد، استفاده کنید.

نام مناسبی برای آن انتخاب کنید. نوشته را پاک نویس کنید.

شجاع

درس چهاردهم

املا و دانش زبانی

۱ جاهای خالی جمله‌های زیر را با واژه‌های مناسب از متن درس، کامل کنید.

شجاع، کسی است که از ..... و عاقبت کارهای بد بترسد.

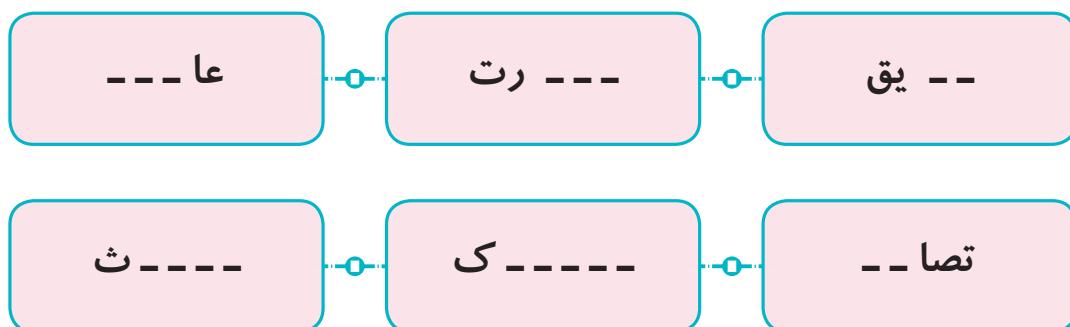
آنچه ناپسند و ..... است، این است که انسان بی‌دلیل بترسد.

تلخی دارو سلامت انسان را ..... می‌کند.

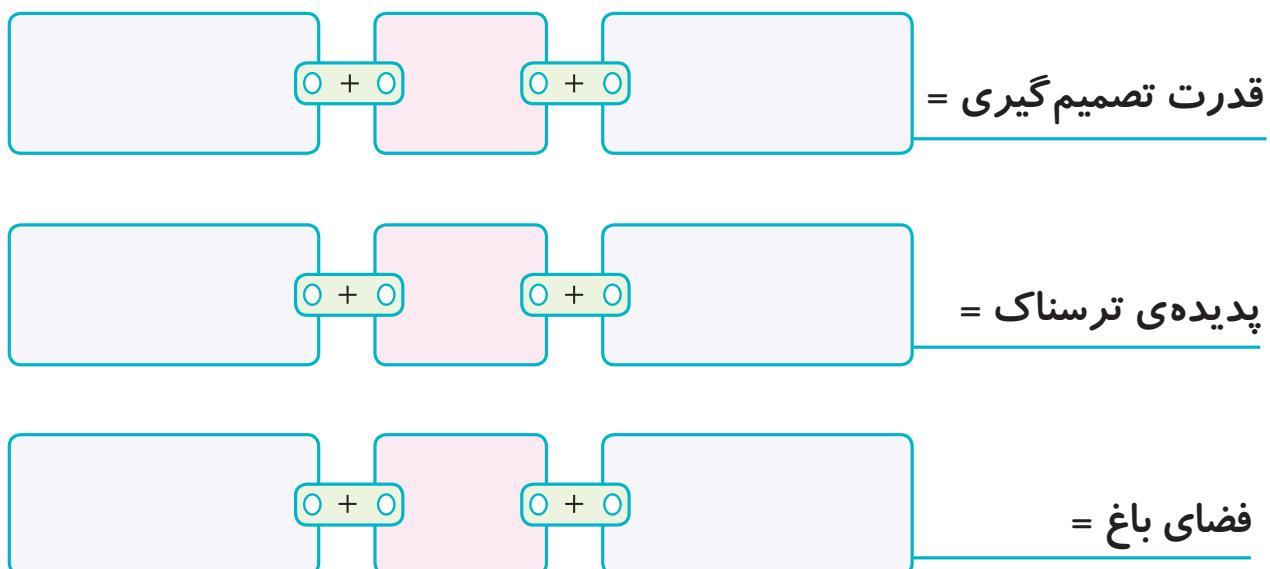
امروز علاوه بر نترسیدن و قدرت بدنی به ..... هم احتیاج داریم.

خنده بر ترس‌های .....، گام اوّل شجاعت است.

۲ با توجه به متن درس جاهای خالی را کامل کرده، واژه‌ی موردنظر را بنویسید.

۳ نمودارهای زیر را کامل کنید.

الف) متن زیر را بخوانید.

صد نفر تنها، دو نفر همراه

مسافران کاروانی در راه سفر، به دو راهزن برخوردند. آن دو راهزن، پس از مددتی زد و خورد، تمام کالاها و اشیای قیمتی آنها را گرفتند و پس از آنکه کتک مفصلی به مسافران کاروان زدند، فرار کردند. اهل کاروان، نزد حاکم رفتند و ماجرا را تعریف کردند و خواستار دستگیری آن دو راهزن شدند.

حاکم پس از شنیدن سخنان آنها، علت شکست آن عددی زیاد را از آن دو راهزن، جویا شد. یکی از کاروانیان توضیح داد: «جناب حاکم، آنها دو نفر بودند همراه، ما صد نفر بودیم تنها!».

رحماندوست، فوت کوزه‌گری، جلد دوم

ب) با توجه به متن، سه سؤال طرح کنید و پاسخ آنها را بنویسید (سعی کنید بعضی از سؤال‌ها با توجه به مفهوم کلی متن باشد).

یکی از موضوع‌های زیر را انتخاب کنید و گزارشی درباره‌ی آن بنویسید.

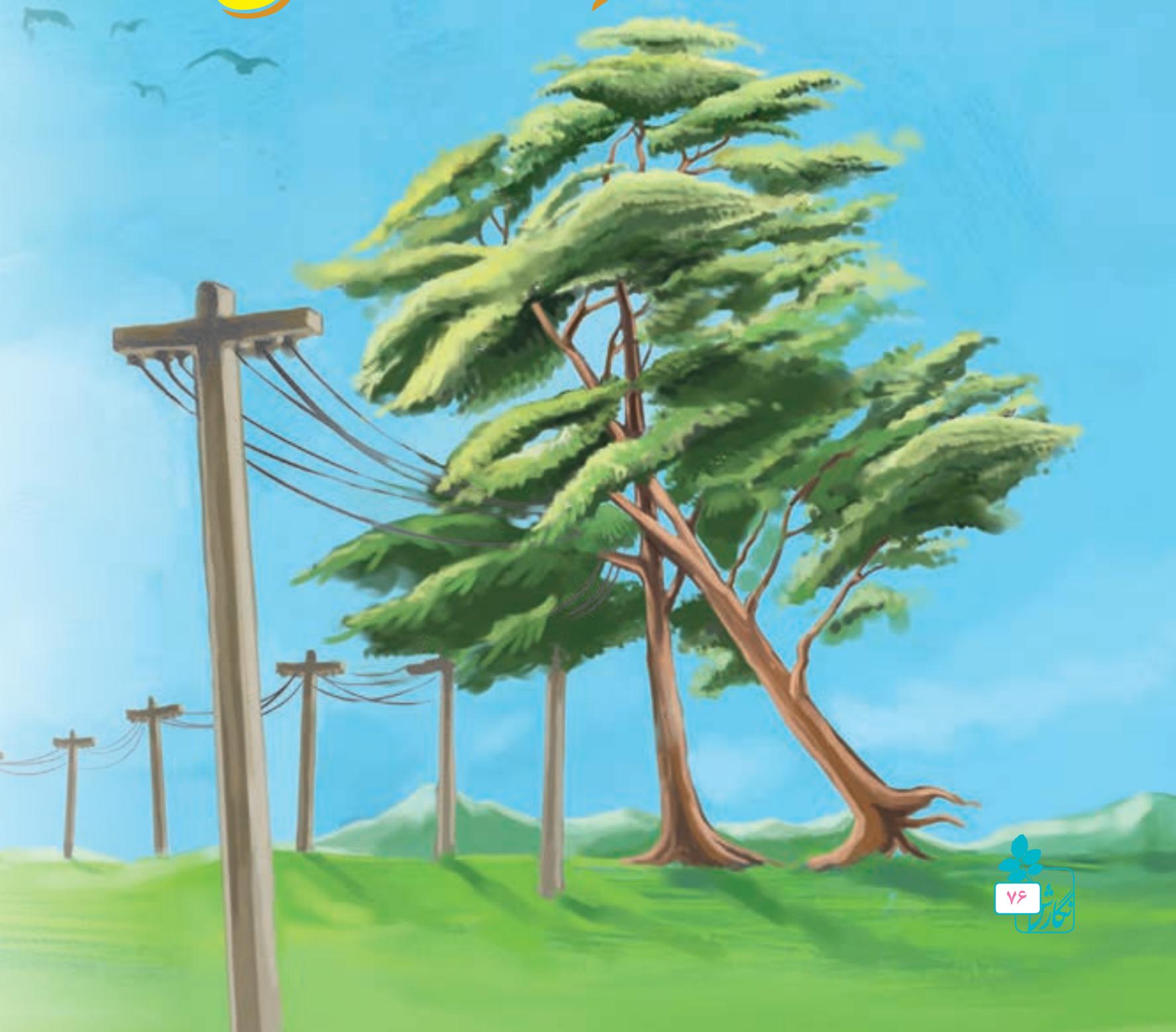
اردوی تفریحی ■ برنامہی یک روز مدرسہ ■ گردش علمی ■ بازدید از یک مکان تاریخی، علمی، آموزشی ■ دیدار دو تیم ورزشی

موضوع:

- توجّه: موضع گزارش را معرفی کنید.
  - مکان و زمان رویداد را بیان کنید.
  - جزئیات رویداد را دقیق بنویسید.
  - گزارش خود را کوتاه و مختصر بنویسید.
  - فقط به اصل موضوع، پردازید.

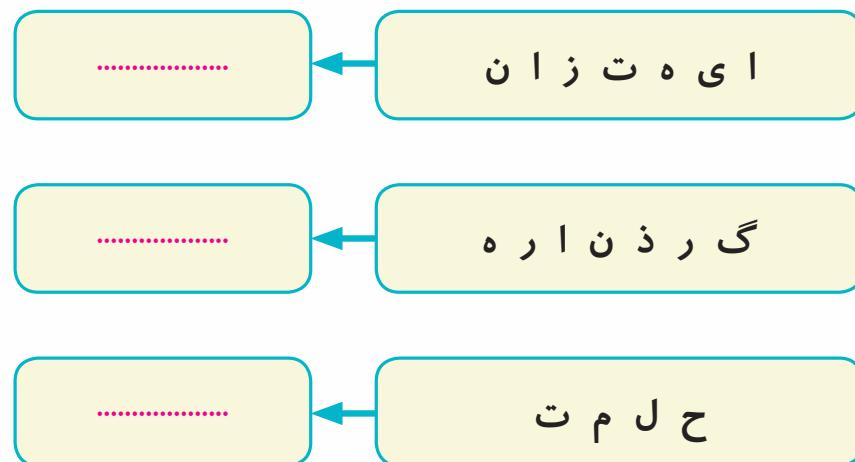
کالجستان

درس پانزدهم

۱ با حروف در هم ریخته‌ی هر ردیف، یک واژه بسازید.

۲ از روی بیت‌هایی که کلمه‌های زیر در آنها به کار رفته، یک بار بنویسید.

۳ در هر یک از جمله‌های زیر، واژه‌ی «چون» چه معنی دارد؟

..... مادران چون گل‌های باغ بهشتند. ← چون یعنی:

..... مسافرت را دوست دارم چون چیزهای جدید می‌آموزم. ←

..... دانه‌های شبنم چون مرواریدهای غلتان روی برگ‌ها نشسته بودند. ←

..... چون صدای دریا آرامش‌بخش بود، ساعت‌ها کنار آن می‌نشست. ←

۱ با توجه به شعر درس، به پرسش‌های جدول زیر، پاسخ دهید.

نام داستان :

شخصیت‌های داستان:

داستان در چه محلی اتفاق افتاده است؟

داستان در چه زمانی رخ داده بود؟

نظر شما درباره کاج همسایه چیست؟

۲ با جابه‌جا کردن اجزای جمله، بیت‌های زیر را مانند نمونه، به زبان ساده بازگردانید.

باز می‌پیچید میان خانه‌ها	بوی اسفند و گلاب و بوی عود	شعر
باز بوی اسفند و گلاب و بوی عود میان خانه‌ها می‌پیچید.		بازگردانی
می‌رسد فصل بهاری جاودان	فصلی از عطر و گل و شعر و سرود	شعر
		بازگردانی
کاج همسایه گفت با نرمی:	دوستی را نمی‌برم از یاد	شعر
		بازگردانی

قصه‌ی شعر «کاجستان» را به نثر ساده بنویسید.

موضع:

This image shows a blank, lined page designed for writing. The page has a light blue border. On the left and right sides, there are vertical decorative borders featuring colorful flowers and leaves. In the top right corner, the word "موضوع" (Topic) is written in a pink, stylized font. The page contains ten sets of horizontal dotted lines for handwriting practice.

- برای داستان، شروع و پایان مناسبی بنویسید.
  - با استفاده از تخیل، بر جذبیت داستان بیفزایید.
  - نام مناسبی برای داستان، انتخاب کنید.
  - از نشانه های مناسب نگارشی، استفاده کنید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

نام نیکوگر بماند ز آدمی به کزو ماند سرای زرنگار

نام نیک رشگان ضایع مکن تا بماند نام نیکت ماندگار

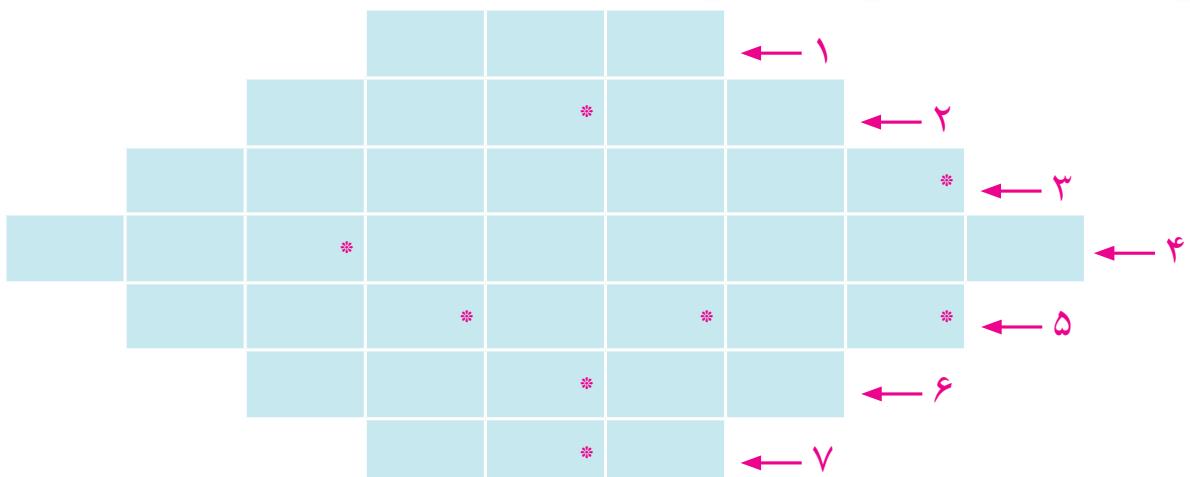
سعده

۲ در جاهای خالی کلمه‌هایی بنویسید که درباره‌ی اسم قبل از خود توضیح دهند.

..... باد تنی بر صحراء می‌وزید و خار و خاشاک را با خود به هر سو می‌برد. راه بچه شیر را ..... و بی‌رمق کرده بود.
..... غذای ..... مادرم را خوردده بودم و توی رختخواب ..... خوابیده بودم.
..... ته نهر پر از سنگریزه بود و لابه‌لای سنگریزه‌ها پر از ماهی‌های ..... و ..... بود.
..... پیرزن ..... و ..... بود.

۳ پاسخ هر سؤال را در خانه‌های خود بنویسید و رمز جدول را پیدا کنید.

بوی خوشی دارد. ۲ به معنی دستور است. ۳ ناپسند است. ۴ پلی رنگی در آسمان دارای اعتبار و بها ۷ دلیری ۶ عکس را در آن می‌گذارند.

رمز جدول: حروف ستاره‌دار را طوری کنار هم قرار دهید تا رمز جدول به دست آید.

فصل ششم

درس هفدهم: کار و تلاش

درس شانزدهم: وقتی بوعلی، کودک بود

علم و کار

وقتی بوعلی، کودک بود

درس شانزدهم

املا و دانش زبانی

۱ بندهایی را که کلمه‌های زیر در آنها به کار رفته است، بنویسید.

دلخوشی

شوق

حفظ

لطف

 ۲

با توجه به متن درس کلمه‌های خواسته شده را پیدا کنید.

							کلمه‌ای نه حرفی که پنجمین حرف آن «آ» باشد.
							کلمه‌ای هشت حرفی که حرف دوم و هشتم آن «ی» باشد.
							کلمه‌ای هفت حرفی که حرف اول آن «ح» باشد.
							کلمه‌ای شش حرفی که بین دو قسمت آن «و» باشد.
							کلمه‌ای پنج حرفی که آخر آن «ز» باشد.

 ۳

در جدول زیر، مانند نمونه، مثال‌هایی از نگاه کردن و خوب دیدن بنویسید.

خوب دیدن	نگاه کردن
دیدن یک شیء خاص مانند ماشین در خیابان	نگاه کردن از پنجره به بیرون
.....	.....

 الف) به جمله‌های زیر، توجه کنید.

 می خواستم بگویم **که** از این پس، من دیگر توانایی و فرصت ندارم **که** به حسین چیزی بیاموزم.

 هر بیماری و دردی دوره‌ای دارد **که** باید بگذرد.

کلمه‌ی مشخص شده، یکی دیگر از کلمه‌هایی است که دو جمله را به یکدیگر ربط می‌دهد.

 ب) متن زیر را با «**که**»، «**تا**»، «**و**» و «**اما**» کامل کنید.

نّجار پیری بود ..... می خواست بازنشسته شود. او به کارفرمایش گفت
..... می خواهد ساختن خانه را رها کند ..... از زندگی بی دغدغه
در کنار خانواده اش لذت ببرد. کارفرما از اینکه دید کارگر خوبش می خواهد کار
را ترک کند، ناراحت شد. او از نّجار پیر خواست ..... به عنوان آخرین کار،
تنها یک خانه دیگر بسازد. نّجار پیر قبول کرد؛ ..... کاملاً مشخص بود
دلش به این کار راضی نیست. او برای ساختن این خانه، از مصالح بسیار
نامرغوبی استفاده کرد ..... با بی حوصلگی به ساختن خانه ادامه داد.
وقتی کار به پایان رسید، کارفرما برای وارسی خانه آمد. او کلید خانه را به نّجار
داد ..... گفت: «این خانه متعلق به توست. این هدیه‌ای است از طرف من
برای تو».

نّجار یکه خورد. مایه‌ی تأسف بود! اگر می دانست ..... خانه‌ای برای
خودش می سازد، حتماً کارش را به گونه‌ای دیگر انجام می داد.

با استفاده از کتاب‌ها و منابع مناسب، درباره‌ی یکی از موضوع‌های زیر، تحقیق کنید و به صورت گزارشی بنویسید.

پیشگیری از بیماری ■ منابع آب آشامیدنی ■ نقش دانشمندان در زندگی انسان

موضع:

This image shows a blank, lined page template designed for handwriting practice. The page has a light blue background with a thin blue border. On the left and right sides, there are vertical decorative borders featuring colorful flowers and leaves. In the top right corner, the word "موضوع:" is written in a pink, stylized font. The page contains ten sets of horizontal dotted lines for writing practice.

توجه: موضع را انتخاب کنید.

منابع مربوط به آن را شناسایی و تهیه کنید.

اطلاعات مناسب را یادداشت برداری کنید.

یادداشت‌ها را مرتّب کنید و در نوشته‌ی خود از آنها استفاده کنید.

منابع مورد استفاده دا به طور دقیق، معّلف. کنید (نام نهادنده، ناش

منابع مورد استفاده را به طور دقیق، معرفی کنید (نام نویسنده، ناشر، ...)

کارو تلاش

درس هفدهم

املا و واژهآموزی

۱ با توجه به متن درس، جدول‌ها را با واژه‌هایی که دارای نشانه‌های زیر هستند،
کامل کنید.

ق	غ

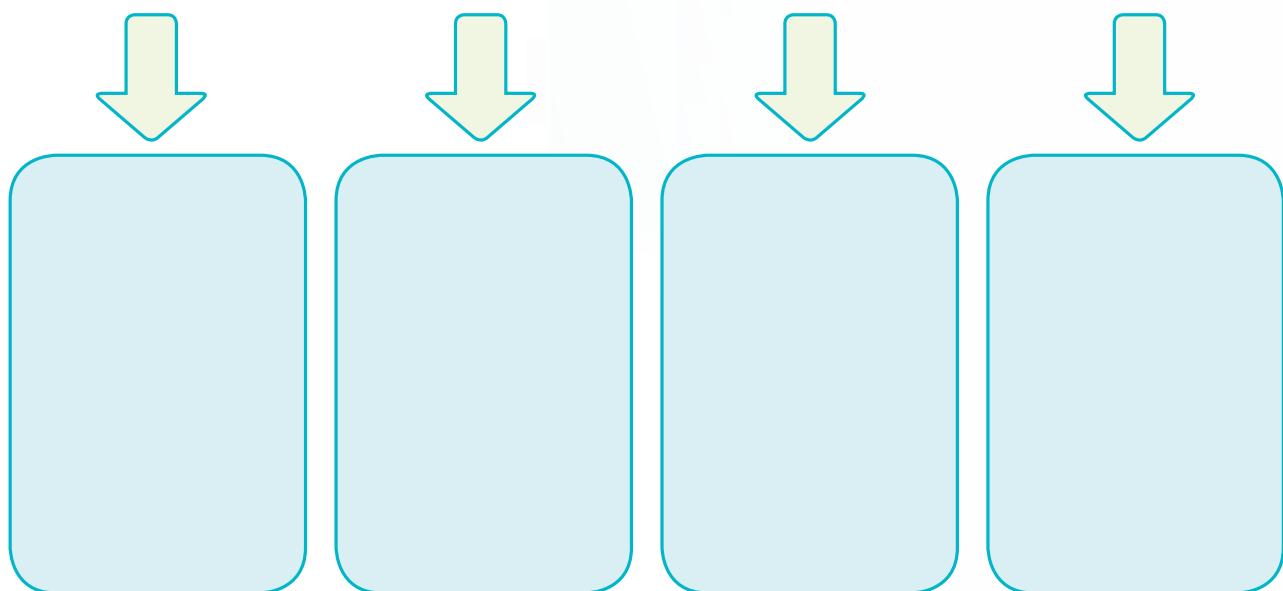
ه	ح

ذ	ز

ص	س

۲ کلمه‌های زیر را مانند نمونه دسته‌بندی کنید: نظر، ناظر، نظارت

تجسم ■ عاقل ■ تدبیر ■ قناعت ■ اجسام ■ عقل ■ مدبر ■ جسم
معقول ■ تدابیر ■ قانع ■ مجسم

۳ مانند نمونه واژه‌های جمله‌های زیر را مرتب کنید.

این بار گران را بیهوده مکش	←	مکش بیهوده این بار گران را
	←	ز مور آموز رسم بردهاری
	←	بکوش اندر بهار زندگانی
	←	بخور در سفره‌ی ما، هر چه خواهی

به کلمه‌های زیر، دقّت کنید:

اگر تو را گرت

راه ره

اکنون شما شکل کامل شدهٔ واژه‌های زیر را بنویسید.

..... کای

..... وزان

..... بُرون

گه

بُد

کز

در برخی از متن‌ها و شعرها به دلیل آهنگ متن و همچنین زیبایی آن، کلمه‌ها به صورت کوتاه شده (مخفّف)، نوشته می‌شوند.

با توجه به متن درس «**کار و تلاش**» جدول زیر را کامل کنید.

	یک بیت که لحن خبری دارد.
	یک بیت که لحن پرسشی دارد.
	یک بیت که علامت «، « دارد.
	یک بیت که دو جمله با نشانه‌ی ربط «که» به هم متصل شده باشند.

با توجه به آموخته‌های درس، داستان شعر «**کار و تلاش**» را به نثر ساده، بنویسید.

موضوع:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توجه: در تبدیل کردن شعر به قصه، نکات زیر را، رعایت کنید.

- موضوع اصلی شعر و شخصیت‌های داستان را حفظ کنید؛
- زمان و مکان، رویدادها را بیان کنید؛
- در بیان رویدادها، جزئیات را دقیق بنویسید؛
- برای داستان، شروع و پایان مناسبی بنویسید؛
- از تخیل، برای جذابیت داستان، استفاده کنید؛
- نام مناسبی برای داستان، انتخاب کنید؛
- از نشانه‌های مناسب نگارشی، استفاده کنید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

خدایاک نفس آواز! آوازا دلم را زنده کن اعجاز! اعجاز!

بیا بال و پر ما را بیاموز به قدریک نفس پرواز اپرواز

۲ مانند نمونه، نمودار مربوط به هر جمله را رسم کنید.

جمله: عبدالله چند سوره از قرآن را آموخته است.

آموخته است ← چند سوره از قرآن را ← عبدالله

جمله: جوانی آرزوی رفتن به خانه‌ی کعبه را در سر داشت.

← ← ←

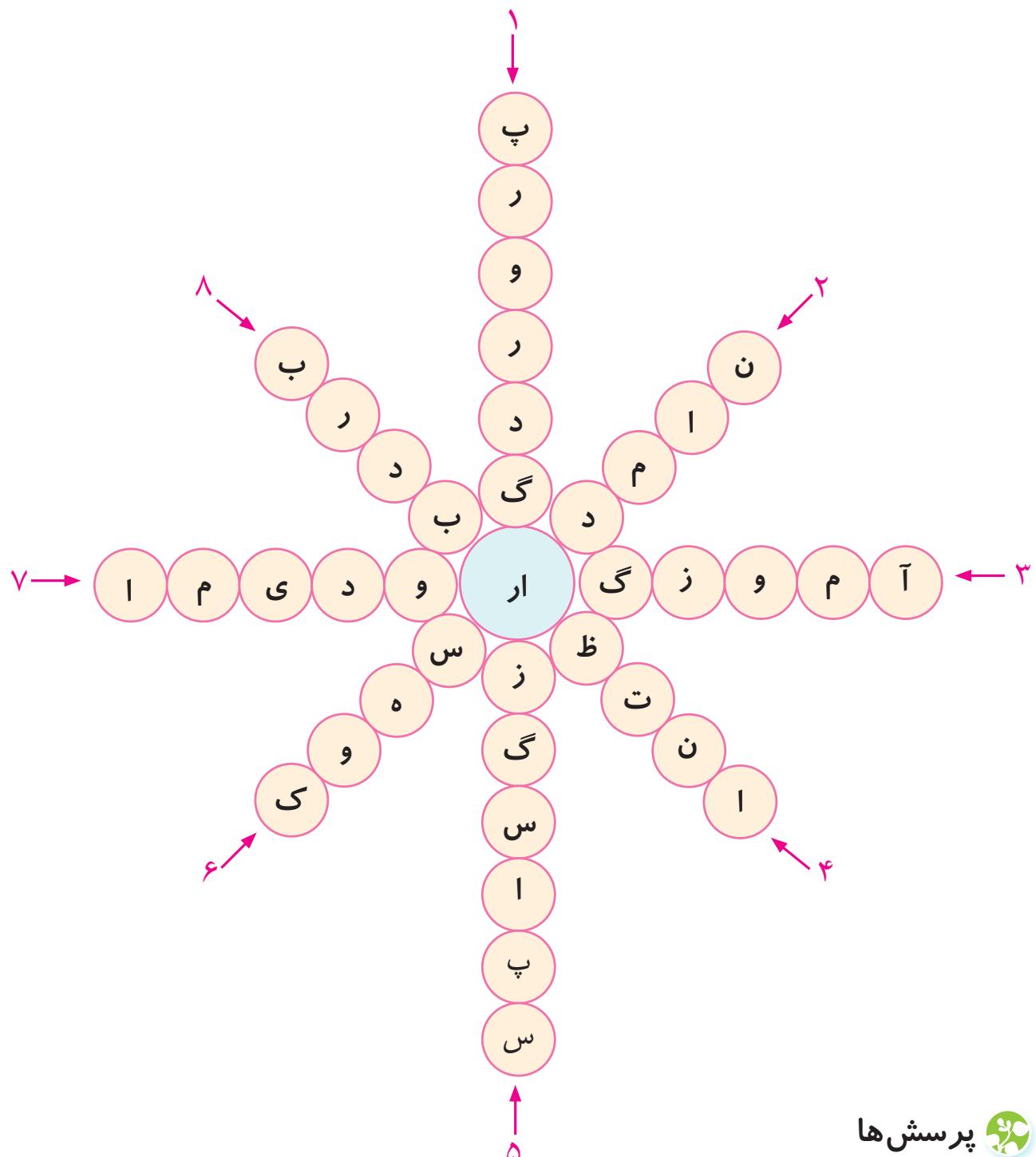
جمله: پدر و مادرم شوق آموختن را در من به وجود آورددند.

← ← ←

۳

برای واژه‌های داخل جدول، پرسش‌های مناسب بنویسید.

۳

۴

۵

۶

۷

۸

دوسنست داری بهتر و بیشتر یاد بگیری؟

فهرستی از کتاب‌ها و سانه‌های آموزشی
مناسب، برای پایه‌ی پنجم ابتدایی

ردیف	عنوان	پدیدآورنده	ناشر	سال انتشار
------	-------	------------	------	------------

علوم تجربی

۱	بدن انسان	پنی اسمیت؛ حسین الوندی	محراب قلم	۱۳۹۰
۲	در سیاره‌ی ما چه خبر است؟	جان جاونا؛ هایده کروبی	شرکت انتشارات فنی ایران	۱۳۹۰
۳	مجموعه کتاب‌های ماشین‌های بسیار مفید: اهرم‌ها / پیچ‌ها / سطح‌های شیبدار و گوهه‌ها / چرخ‌ها / قرقه‌ها	کریس آکسلید؛ احسان کاظمی و حمیدرضا غلامرضايی	نسل نوآندیش	۱۳۹۰

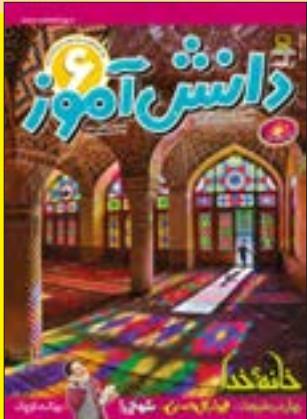
فارسی

۱	۱۰ قصه تصویری از هزار و یک شب	حسین فتاحی	قدیانی	۱۳۹۱
۲	خانه‌ی اسرارآمیز: ملاقات با ضحاک ماردوش	بهروز واشقی	ابوعطا	۱۳۹۱
۳	قصه‌های تصویری از بوستان: جوان بخشندۀ	مزگان شیخی	قدیانی	۱۳۹۰
۴	قصه‌های تصویری از شاهنامه: رستم و کوه سپند	حسین فتاحی	قدیانی	۱۳۹۰
۵	قصه‌های شاهنامه: آرش کمانگیر، زال و سیمرغ، رستم و سهراب، کاوه آهنگر، هفت‌خان رستم	مازیار بغلانی	برف	۱۳۹۱
۶	تدبیر شیر	کی‌شیوکومار؛ مهران محبوی	آبشن	۱۳۹۰

ردیف	عنوان	پدیدآورنده	ناشر	سال انتشار
مطالعات اجتماعی				
۱	اطلس بچه‌ها	جیسون پیچ؛ ناصر جعفرزاده و فاطمه محمدی	ضریح آفتاب	۱۳۹۰
۲	روز زمین پاک	امیلی سالینجر؛ آرام وحیدی	شرکت انتشارات فنی ایران	۱۳۹۰
۳	سیز شدن چه آسان: کارهای ساده‌ای که می‌توانید برای حفاظت از زمین انجام دهید	الی اورایان؛ گلی افجهای	شرکت انتشارات فنی ایران	۱۳۹۱
۴	فکر می‌کنید چرا کشورها پرچم‌هایشان را برافراشته می‌کنند و سؤال‌های دیگری درباره مردم و مکان‌ها	فلیلیپ استیل؛ سمیه کریم دادیان	عروج اندیشه	۱۳۹۰
۵	مجموعه‌ای برای ورود بچه‌ها به دنیای بزرگ‌ها: تبلیغات/ سیاست/ خطرها	آلکسیا دلریو و سوفی دومانتون؛ رویا خوبی	محراب قلم	۱۳۹۱
هدیه‌های آسمان				
۱	از این خونه به اون خونه؛ تفسیر زیبای مفهوم مرگ برای بچه‌ها با نگاهی به دین و روانشناسی	غلامرضا حیدری ابهری	قدیانی	۱۳۹۲
۲	زندگی مصور امام خمینی: آغازگر فریاد/ فصل دانایی/ دور از وطن	محمد اجائی	مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س)، مؤسسه چاپ و نشر عروج	۱۳۹۱
۳	قصه‌های شیرین از زندگی معصومین	مسلم ناصری	به نشر	۱۳۹۰
۴	من نماز را دوست دارم: آموزش شیرین نماز به کودکان	ناصر نادری	ذکر	۱۳۹۰
مهارت‌های زندگی				
۱	دهانی که حرف بد می‌زد. دهانی که بوی بد می‌داد	طوبا اورنگ	مؤسسه فرهنگی هنری اورنگ‌آفرین	۱۳۹۲
۲	چرا مهمه از طبیعت محافظت کنیم؟ / چرا مهمه بازیافت کنیم؟ / چرا مهمه در مصرف انرژی صرف‌جویی کنیم؟ / چرا مهمه در مصرف آب صرف‌جویی کنیم؟	جن گرین؛ عارفه حاجی‌باقری امیری و میترا غازیانی	مهر میترا	۱۳۹۲
۳	چی باعث می‌شود که تو سرفه کنی، عطسه کنی، سکسکه کنی، آروغ بزنی، چشمک بزنی، خمیازه بکشی، عرق کنی و بلرزی؟	شیما خلفیگی	جین استانگل؛ شیما خلفیگی	۱۳۹۳
۴	عادت‌های بد دارم	دان هیبتر؛ حسین مسنن فارسی	گام	۱۳۹۲
	مهارت‌های اجتماعی در کودکان: کلمه‌ها برای اذیت کردن نیستند! / دست‌ها برای زدن نیستند!	الیزابت وردریک و مارتین آگاسی؛ افسانه طباطبایی	چکه/ شهر قلم	۱۳۹۰

ردیف	عنوان	پدیدآورنده	ناشر	سال انتشار
هنر				
۱	کاغذبازی (دایرة المعارف کاغذ و تا)	جلال وزیری	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	۱۳۹۲
۲	مشق نیکو: آموزش و تمرین خط تحریری تمام ردههای سنی (جلد ۱، ۲ و ۳)	عادله سلیمانی	مشق نیکو	۱۳۹۲
۳	نمایشنامههای آسان: مادرها مهربون‌اند/ وقتی ماهی غرق می‌شود	حسن دولت‌آبادی	سوره مهر	۱۳۹۱
۴	۳۶۵ شیوه خلاق در هنر و کاردستی با دور ریختنی‌ها: نقاشی، چاپ، تکه‌چسبانی، اشکال برجسته و جعبه، صورتک و آدمک، کارت پستال و شابلون	فیونا وات؛ نازنین نجفیان	قدیانی	۱۳۹۲
۵	جادوی کاغذ (جلد ۱ تا ۵)	یوکیو کورووساوا؛ محمد یعقوبیان	پیام آزادی	۱۳۹۰
کتاب‌های مرجع				
۱	فرهنگ ریاضی مدرسه	شهرناز بخشعلی‌زاده	محراب قلم	۱۳۹۰
۲	آداب معاشرت	فرانسوaz دوگیبرت؛ رویا خویی	محراب قلم	۱۳۹۰
۳	دایرة المعارف اطلس برای کودکان	آنیتا گانزی؛ کوروش امیری‌نیا و مهدی چوبینه	محراب قلم	۱۳۹۰
۴	دنیای شگفت‌انگیز	آنیتا گانزی و کریس آکسلید؛ حسین دانشفر و دیگران	محراب قلم	۱۳۹۰
۵	طبعیت	کارولین بینگام و بن مورگان؛ حسین الوندی	محراب قلم	۱۳۹۰
کار و فناوری				
۱	مبانی و ویندوز ۱ و ۲ به همراه کتاب کار / کتاب نرم‌افزار ارائه مطلب ۲۰۰۷ (Power point) به همراه کتاب کار / نرم‌افزار کار / نرم‌افزار نقاشی (Paint) به همراه کتاب کار / نرم‌افزار واژه‌پرداز (ورد ۲۰۰۷) به همراه کتاب کار	سعیده مفیدی‌نسب	روشنفکران راه فردا	۱۳۹۳
داستان				
۱	۳۶۶ قصه تصویری برای روزهای سال	فروزنده خداجو و دیگران	قدیانی	۱۳۹۳
۲	زندگی‌نامه اهل بیت(ع)	ابراهیم حسن‌بیگی و دیگران	مدرسه	۱۳۹۲
۳	مجموعه داستان‌های مهربانی	پروین علی‌پور	مدرسه	۱۳۹۱
۴	سبیل بابات می‌چرخه	ناصر کشاورز	زعفران	۱۳۹۱
۵	مجموعه قصه‌های الکی پلکی	شکوه قاسم‌نیا و دیگران	پیدایش	۱۳۹۲

ردیف	عنوان	پدیدآورنده	ناشر	سال انتشار
۶	مجموعه قصه‌های بهشتی	سوسن طاقدیس و دیگران	مدرسه	۱۳۹۱
۷	آب آرام و دوستانش	جان ج ماث؛ شهاب الدین عباسی	مهاجر	۱۳۹۱
۸	تک و تنها توی دنیای به این بزرگی	اولف نیلسون؛ فریده خرمی	آفرینگان	۱۳۹۱
۹	دماغ گنده‌ها	تری جونز؛ امیرمهدي حقیقت	چکه	۱۳۹۲
۱۰	سلطان ببین و بگو	ای کلین؛ شهلا انتظاریان	هیرمند	۱۳۹۱
۱۱	سنجباب‌های آتش‌پاره به جنوب می‌روند	آدام رابین؛ محبوبه نجف‌خانی	زعفران	۱۳۹۲
۱۲	صدمین روز مدرسه/ دردرس بوقلمون روز شکرگزاری	ای کلین؛ شهلا انتظاریان	هیرمند	۱۳۹۲
۱۳	فلیکس به کشف کره‌ی زمین می‌رود/ فلیکس و ماجراهای چمدان پرنده/ فلیکس به سیرک می‌رود/ نامه‌های فلیکس: خرگوش کوچولو به سفر دور دنیا می‌رود	آن‌لتگن؛ محبوبه نجف‌خانی	زعفران	۱۳۹۲
۱۴	ماروین نارنجی و شاهزاده گمشده/ ماروین نارنجی و سوال عجیب/ ماروین نارنجی و تپه مرگ/ ماروین نارنجی و خانه خانم معلم/ ماروین نارنجی و کیک پرنده	لوییس سکر؛ راحله پورآذر	منظومه خرد	۱۳۹۱
۱۵	مدرسه کنار جاده عجیب و غریب می‌شود/ مدرسه کنار جاده واقعاً وجود دارد	لوییس سکر؛ راحله پورآذر و فریبا اقدامی	منظومه خرد	۱۳۹۱

ماهnamه‌ی رشد دانش آموز

- برای دانش آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم ابتدایی
- بامطالبی جذاب و خواندنی
- با این مجله به خواندن علاقه‌مند می‌شوی؛ چیزهای بیشتری یاد می‌گیری؛ و همه چیز را بهتر می‌آموزی.
- تو می‌توانی مجله‌ی رشد دانش آموز را از مدرسه‌ی خود تهیه کنی.

سخنی با مرّیان و والدین

- ◀ کتاب‌نامه‌ی رشد عنوان فهرستی از کتاب‌های مناسب و استاندارد دوره‌های تحصیلی است که هر سال از سوی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی منتشر و در آن تازه‌ترین کتاب‌های آموزشی و تربیتی به دانش آموزان، معلمان، مدیران، مربیان، کارشناسان و خانواده‌ها معرفی می‌شوند.
- ◀ کتاب‌نامه‌های رشد، عموماً کتاب‌های خود را به تفکیک دوره‌های تحصیلی منتشر می‌کنند. در معرفی هر کتاب، علاوه بر اطلاعات شناسنامه‌ای کتاب، چکیده‌ای از آن آمده است تا معلمان و والدین محترم تصویر دقیق‌تری از کتاب داشته باشند.
- ◀ دسترسی به متن کتاب‌نامه‌های رشد و فهرست کتاب‌های مناسب، از طریق اینترنت نیز میسر است. برای این کار می‌توانید به وبگاه «سامان کتاب» http://samanketab.roshdmao به نشانی ۹۶ در صورت این‌که به تهیه‌ی کتاب‌ها، علاوه بر ناشر کتاب، می‌توانید از طریق شماره تلفن ۰۳۲۴-۹۸۸۰۰۰ با "پخش مدرسه" تماس بگیرید یا از طریق فروشگاه اینترنتی این مؤسسه به نشانی www.en.madreseh.ir کتاب دلخواه‌تان را سفارش دهید.